

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Cene inseratov:**Enostolpna petstina vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglasil v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v polovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Radičevski vojni načrt
proti Sloveniji.**

Zagrebaški »Jutarnji list« od nedelje je pri-
nesel debelo tiskan uvodnik, ki se bavi s slo-
venskim vprašanjem in ki nam z naravnost
genljivo odkritosrčnostjo in dobrodušnostjo pri-
poveduje, kako si veseli g. Stipica Radić in nje-
gova še veselejša družba tam doli v »najvесе-
lejšem gradu Jugoslavije«, kakor je neki list
današnji Zagreb pod ero RR označil, reševanje
nas Slovencev predstavljajo.

Tako-le: Slovenija predstavlja dva narodna
tipa. Eden kranjski, a drugi štajerski. Ni gola
slučajnost, da je Slovenija razdvojena na dve
oblasti, nasprotno, to razdelitev so zahtevali v
prvi vrsti ekonomski momenti, a v drugi vrsti
se kulturni razvoj Kranjske in Štajerske znatno
razlikuje. Pod raznimi uplivi sta se različno raz-
vijali. Upliv liberalnega duha je bil znatno moč-
nejši v štajerskem delu nego v Kranjski, ki je
danes »najklerikalnejša dežela na evropskem
kontinentu«. S tema dvema elementoma, s »kle-
rikalizmom« na Kranjskem, in liberalno sapico
na štajerskem, se mora računati. »Klerikalna
stranka predstavlja antinacionalni in anacio-
nalni ultramontanizem.« Liberalni del je slab,
a organiziran je na terorju in korupciji. Da se
normalizirajo razmere v Sloveniji, je treba, da
se spet upostavi sklad med slovenskim in nem-
škim elementom, ki predstavlja močno gospo-
darsko silo. Da se normalizirajo razmere v Slo-
veniji, ni dosti samo, da se zamenja ta ali oni
veliki župan, ampak gre tu za izgraditev nove-
ga sistema v obeh pokrajinah, ki s svojo lego
prirodno gravitirata k Hrvaški: Kranjska proti
Gorskemu kotaru, Štajerska pa preko Zagorja
k Zagrebu. Ena prvih nalog poslancev in mi-
nistrov HSS bo morala torej biti, da se štajer-
ska preko Rogatec in Kratine s kratko zvezo
zveže z Zagrebom. Kranjska pa da dobi hiter
pot na morje. Torej en cel nov sistem je treba
»izgraditi«. Ta sistem pa se mora opreti na
one »svobodoumne« elemente, ki ne prisegajo
na teroristično organizacijo samostojnih demo-
kratov, toda jim njih svobodoumni duh ni do-
volil, da grejo med »klerikalce«. Ti »svobodou-
umni« poedinci in deli naroda, ki so z današ-
njim stanjem v Sloveniji nezadovoljni, se bodo
morali zbrati in nuditi možnost za delo, ki ne
bo lahko in hitro dokončano.

To je torej v glavnem vsebina tega članka,
v kolikor interesira nas. Dosti je, in smo »Ju-
tarnjemu listu« prav hvaležni, da nam je poli-
tične cilje zagrebskih krogov v pogledu Slove-
nije tako lepo preprosto in popularno raztolo-
mačil. Saj smo nekaj takega slišali že iz ust g.
Stepana Radića, a njegovih pripovedk, narav-
no, nismo vzeli resno; ta uvodnik »Jutarnjega
lista« pa nosi vse kriterije programatičnih na-
čel današnje zagrebske oficijelne politike na-
sproti Sloveniji, zato ga je pa pri vsej njegovi
naivnosti treba vzeti resno in mu dati tudi te-
mu primeren odgovor.

In ta naš odgovor je, da gospodi v taboru
HSS prav prijateljsko svetujemo, naj prilijejo
malo vode v hrvaško vino, ki ga pijejo iz sodov
RR, ker je to vino očitno premočno in jim
prehitro stopa v glavo. Sicer bi jim gotovo ne
prišla na um gorostasna ideja, zanesti vele-
hrvaško misel na slovenska tla, Slovence po-
hrvatiti, iz Slovenije pa narediti hrvaško pro-
vincino.

In ko se bodo gospodje v Zagrebu na ta
način najprej sami normalizirali, potem bodo
morda tudi prišli do spoznanja, da se bodo pri-
like v Sloveniji še najprej normalizirale, če jih
oni pusté na miru in se ne vmešavajo v stvari,
ki jim prvič nič mar ne gredo, a ki o njih tudi
nimajo pojma, kakor to izpričuje članek v »Ju-
tarnjem listu«. Normalizirati hočejo slovenske
razmere, a teh razmer niti ne poznajo! In nov
sistem hočejo uvesti v Slovenijo po načelih in
metodah davno skrahiranih sistemov! In dva
narodna tipa so odkrili med Slovenci! In dve
slovenski deželi, ki gravitirata na Hrvaško! In
slovensko-nemško vprašanje so tudi še povrh
vsega iznašli!

In slovenski narodni program SLS proglasa-
je za »antinacionalni in anacionalni ultramon-
tanizem«, ki ga je treba izpodrinuti — z novim
sistemom zares antinacionalnega in anacional-
nega čifutstva, ki ga boli, da mu je v
katoliški Sloveniji doslej bilo nemogoče pognati
korenine. Tu je pes pokopan! In v tem duhu je
spisan članek »Jutarnjega lista« in v tem zna-
menju se napoveduje Sloveniji novi sistem, ki
se bo naslanjal na one »svobodoumne« elemen-

te, ki niso ne »klerikalci« ne samostojni demo-
kratje — torej na »kranjsko-štajersko« družbo
Pucelj-Prepeluh-Kelemina.

To je torej zagreški plan zavojevanja Slo-
venije in nje preustrojenja v »hrvaško provin-
cijo«, v kateri bo gospodaril žid, kakor gospo-
dari v staroslavni mirotvorni republiki onkraj

Sotle, in v še nenormaliziranih glavah radičev-
skih generalov je to vse že tako sigurna stvar,
da nam svoj vojni načrt že naprej razkrivajo.
Slovenci smo jim za to samo hvaležni, ker se
bomo zdaj vsaj znali pripraviti. Pa se bodo žu-
dili radičevski ogledniki, na kako železno slo-
vensko fronto bodo zadeli.

Anketa o novih carinskih tarifih.

POSLANCI JUGOSLOVANSKEGA IN ZEMLJORADNIŠKEGA KLUBA ZA INTERESE
KMETSKEGA STANU. — POSLANEC PUCELJ SE ZA TO ZADEVO NE BRIGA.

Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Včeraj v ne-
deljo je priredil »Glavni združni savez« v
Belgradu anketo o zadevi novih carinskih tar-
ifov. Te ankete so prisostvovali v velikem
število zastopniki kmetijskih in združnih or-
ganizacij iz cele države. Povabljeni so bili vsi
parlamentarni klubi. Udeležila sta se ankete
kot zastopnika Jugoslovanskega kluba po-
slanca Škulj in Puščenjak, kot zastop-
nik zemljoradniškega kluba pa poslanec Mo-
skovljevič. Poslanci Radičeve stranke niso
smatrali za potrebno, da se udeležijo te an-
kete, kakor da ne vedo, kako težko breme
tvori za kmeti in novi carinski tarif in
kako njegove pretirane postavke onemogoču-
jejo napredek kmetijstva. Prišli moramo, da
tudi radičevska poslanca Pucelj in Kelemina
nista za to važno vprašanje pokazala nobene
brige. Naši poslanci neumorno in neustrašeno
nastopajo proti krivičnim carinskim tarifom,
medtem ko poslanec Pucelj molči. Ko bodo
doseženi uspehi, se pa bo g. Pucelj bahal, da
so doseženi uspehi njegova zasluga. Vsekakor
je žalostno, da se nekateri poslanci, ki so iz-
voljeni s kmetijskimi glasovi, tako malo bri-
gajo za tako važno kmetijsko vprašanje.

Anketo je otvoril s pozdravom kot član
upravnega odbora poslanec Vladimir Puš-
čenjak. Poudarjal je namen, ki ga ima anketa;
pozval je navzoče udeležence, da v resoluciji
kot zastopniki kmetijskih in združnih organi-
zacij zavzamejo svoje stališče do novih ca-
rinskih tarifov.

Glavni tajnik združnega saveza dr. Pro-

chaska je podal obširno poročilo, v katerem
je razložil kmetijske zahteve glede novega ca-
rinskega tarifa. V nadaljnjem je poslanec V.
Puščenjak naglašal, da je potrebno, da se
znižajo carinski tarife na umetna
gnojila, modro galico, kmetijsko orodje in kmet-
ske stroje, za semena, žveplo, ker naša indu-
strija ni zmožna vsega dobaviti v potrebni
množini in primerni kakovosti. Poudarjal je,
da je potrebna ukinitve izvoznih carin. Ker
pri nas ministrstva zelo počasi delajo in za-
vlačujejo kako spremembo v korist ljudstva,
predlaga, da se v resoluciji naglaša potreba,
da se vrnejo kmetijskim in združnim organi-
zacijam vse ope ugodnosti, ki so jih doslej
uživali.

Poslanec Moskovljevič zelo ostro kritizira
carinsko politiko vlade in poudarja, da se v
interesu povzdige kmetijskega napredka izvo-
zna carina zmanjša. V imenu slovenskih kme-
tov pozdravlja zbor posl. Škulj in se pri-
družuje izvajanjem predgovornikov. Smatra za
neobhodno potrebno, da se uvozna carina
zmanjša in zahteva v interesu slovenskih
kmetov, da se ukine izvozna carina.

Ob zaključku se je izvolil odbor, ki je
sestavil resolucije, ki se bodo predložile mi-
nistru za finance, za trgovino in za kme-
tjstvo. V tej resoluciji se naglaša velika ško-
da, ki preti trgovini in kmetijstvu, če se
carinski tarife za kmetijske potrebščine ne zni-
žajo in se poudarja, da je nemogoča uspešna
konkurenca na inozemskem trgu, če ostane iz-
vozna carina še nadalje v veljavi.

**Pred zaključkom parlamen-
tarnega zasedanja.**

Belgrad, 3. avg. (Izv.) Današnja skupščin-
ska seja je bila zelo kratka. Razpravljalo se je
samo o Pantheonu ter o razmejitvi nekaterih
občin. Zakonski predlog o Pantheonu in o
podporah družinam vojvode Mišić in Putnik
je bil sprejet.

Nato je bila seja zaključena in sklicana
za jutri ob 11. Na dnevnem redu je razprava
o tiskovnem zakonu. Gotovo je, da bo ta
razprava že tekom jutrišnjega dne končana
in s tem bo jutri zaključeno zasedanje parla-
menta. Vsi poslanci bodo zapustili parlament
in se podali med volilce.

**Tiskovni zakon v odseku
sprejet.**

§ 74.

Belgrad, 3. avg. (Izv.) Včeraj in danes so
se vršile v vladi konference o tiskovnem za-
konu. O teh konferencah je zanimivo zabe-
ležiti, da so nekateri radikalni poslanci še
vedno zastopali stališče, da bi bilo treba se-
danji tiskovni zakon izboljšati ter da bi se
ne smel sprejeti v sedanji obliki, temveč da
bi ga bilo treba z ozirom na njegovo važnost
podrobno predelati, ga za sedaj pustiti in ga
še v jeseni sprejeti.

Proti tem nameram pa so ostro nastopili
radičevci in zahtevali takojšnje sprejetje za-
kona v vsej njegovi reakcionarni obliki. Za-
htevali so celo, da se naj nekatere točke še
bolj poostrijo in sprejmejo še ostreje odredbe
v zakon. To njihovo stališče pa ni zmoglo.

Čl. 74., radi katerega je opozicija zapu-
stila sejo, je bil sprejet v nekoliko omiljeni
obliki. Ostal pa je tak, da je naš parlamenta-
rizem postal iluzoren. Ta čl. 74. se v novi
redakciji glasi: »Popolna ali v izvelekih, ven-
dar resnična in objektivna poročila javnih
razprav v narodni skupščini nimajo za po-
sledico kazenske odgovornosti, v kolikor ne
vsebujejo kaznivega dejanja proti vladarju,
proti kakemu članu kraljeve hiše, ali kakega
poziva državljanom, da naj se s silo spremeni
ustava. List, ki bi tako poročilo objavil, je

dolžen objaviti tiskovni popravek užaljenih
oseb po predpisih tega zakona.«

S to stilizacijo je vlada prišla pred zako-
nodajni odbor, kjer so se zbrali vsi člani
vladne večine. Vlada večina je ta čl. 74. v
tej obliki tudi sprejela. Ravnotako je sprejela
zakon v celoti. Takoj je sestavila poročilo za
zakonodajni odbor, nato pa se je prešlo na
glasovanje. Vseh 19 navzočih članov vladne
večine je glasovalo za zakon v celoti in v
podrobnostih. Tako je bil zakon sprejet. Ta-
koj je bil oddan v tisk. Popoldne je bil raz-
deljen poslancem, tako da se bo lahko o
njem jutri razpravljalo v skupščini.

**Opozicija se razprave
o tiskovnem zakonu demon-
strativno ne udeleži.**

Belgrad, 3. avg. (Izv.) Voditelj opozicije
so se danes sestali. Na seji so razpravljali o
taktiki, ki jo bodo zavzeli ob priliki razprave
o tiskovnem zakonu. Sklenili so, da se te raz-
prave ne bodo udeležili in da ne prevzamejo
niti najmanjše odgovornosti za tako reakcio-
naren korak, kakor ga namerava vladna ve-
čina napraviti s sprejetjem tega reakcionar-
nega tiskovnega zakona. Opozicija bo na ju-
trišnji seji podala izjavo, razprave same pa se
ne bo udeležila.

**Vesti o osebnih izpremembah
na Hrvatskem in o državnih
podtajnikih.**

Belgrad, 3. avg. (Izv.) Radičevci so da-
nes po skupščini raznesli vest, da je kralj
včeraj podpisal ukaz, s katerim se postavlja
za velikega župana v Zagrebu Treščec,
v Karlovcu Zdravković, v Virovitici
Gaj. Za izvrševalca dolžnosti velikega žu-
pana v Sremsu in v Vukovaru se postavlja
Barač. Istotako so trdili radičevci, da je
kralj podpisal ukaz, s katerim se imenujejo
razni podtajniki in sicer za podtajnika v pro-
svetnem ministru dr. Pasarić, za pod-
tajnika v ministru za socialno politiko dr.
Basariček, za drž. podtajnika v finan-

nem ministru Kocijan. Te vesti se niso
potrjene.

**Volivci nezadovoljni z radi-
čevsko politiko.**

Belgrad, 3. avg. (Izv.) Tekom včerajšnjega
dne so se vršili po vsej državi veliki shodi,
na katerih so skušali radičevski in radikalni
poslanci volivcem pojasniti svoj poslednji
preobrat. Po vseh poročilih je jasno, da hr-
vatski volivci kljub prizadevanju radičevskih
poslancev njihove politike, ki je zgrajena na
podlagi kapitulacije, ne odobravajo. Radičev-
ski poslanci so se vrnili v Belgrad zelo slabo
razpoloženi. Misli se, da bodo tekom počitnic
mnogi izstopili iz Radičevega kluba.

BOJ MED HSS IN HZ.

Zagreb, 3. avgusta. (Izv.) Boj med HSS in
HZ, ki sta ga doslej vodili obe stranki le v
časopisu, so prenesli tudi v organizacije. HZ
si prizadeva razširiti svoj vpliv zlasti po me-
stih, kjer ima več pristašev kot po deželi.
Posebno oster je boj v Osijeku in okolici, kjer
je glasilo zajedničarjev »Hrvatski list« zelo
razširjeno.

»Krekova socialna šola«.

Krek je nepisan koncept krščanske so-
cialne akcije med nami. On je iztaknil ki-
rščanskega delavca, ga organiziral in mu po-
kazal pota in sredstva do cilja — samoosvo-
jitve in enakopravnosti z drugimi stanovi člo-
veške družbe. Danes je slov. kršč. soc. delav-
stvo močno organizirano, a nima one sood-
ložbe, ki mu gre. Kršč. soc. delavstvo ni raz-
redno bojno, pač pa je boj razreda, ki vrši
svoje dolžnosti, a tirja za to enakovredne
pravice. On pričakuje zaslonbe in podpore
pri enakomislečih naših stanovih in streml
za kršč. soc. jasnostjo v vrstah delavstva, ki
je organizirano na akrščanskem temelju. To
je njegova glavna naloga bodočnosti — je
kulturna misija, zato pa potrebuje svoj kršč.
socialistični program — socialen sistem, pe
katerem naj se izvedejo naše gospodarske
kulturne in politične naloge in zahteve.

V to svrhu potrebuje kršč. soc. gibanje
svojega sistema, potrebuje svojevrstno iz-
obraženega naraščaja, potrebuje posebne šo-
le, ki naj vzgoji nov rod, ki bo zanesel tega
duha med delavske sloje — kot oznanila
zboljšanja delavskih socialnih in kulturnih
razmer.

Je to emancipacija stanu od stanu —
vendar ne stan proti stanu — je to ustvari-
tev svojevrstne delavske stanovske kulture
Delavstvo je kot četrti stan dozorelo, da si sa-
mo stavi kulturne naloge, da si samo začrti
smer tiste izobrazbe, ki ga usposobi za zmō-
ne činitelje v vseh družabnih napravah, usta-
novah in v vsem javnem življenju.

Čim bolj bo kršč. soc. delavstvo svoje
vrstno, čim bolj si bo znalo vzgojiti svojo last-
no osebnostno značajko: v načinu umevanja
življenjskih vprašanj, v načinu boljšega, bogu-
podobnejšega življenja, v zatiranju socialnih
grehot in zablod, tembolj bo sposobno v skup-
nosti z drugimi stanovi doprinasati solnca
veselja, zdravja in kršč. življenja v plasti slo-
venskega ljudstva.

Zato si je kršč. soc. delavstvo ustanovilo
svojo »Krekovo socialno šolo«, ki jo
bo otvorilo s 1. oktobrom 1925 in ki bo tra-
jala do 20. decembra in sicer ob ponedeljkih,
torkih, sredah, četrtkih in petkih od pol 7. do
9. ure zvečer. Glavna naloga te šole je siste-
matičnost kršč. soc. delavske izobrazbe in
vzgoje. Tvarina 1. tečaja je določena sledeče:

1. 1. Vzgoja družbe (pedagogika). 2. So-
cialni sistemi (zgodovinski vidik). 4. Kapital
in kapitalizem. 5. Delavstvo in država.

II. 1. Nacionalno vprašanje z ozirom na
razvoj Slovanov. 2. Čitanje socialnih in kul-
turnovajnih del. 3. Pregled slov. slovstva in
umetnosti. 4. Praktične vaje v poslovanju, se-
stavi spisov, dopisov, člankov.

III. 1. Poučni zlet. 2. Ogled obratov, to-
varen in soc. koristnih ustanov.

»Krekova soc. šola« ima v svojem pro-
gramu začrtanih še mnogo važnih nalog, ki
jih tirja krščanski socializem.

NOV LET NA SEVERNI TEČAJ.

Washington, 3. avgusta. (Izv.) Po semkaj
došlih vesteh je prispel Mac Millan v Etah na
Grenlandiji, kjer se bo pripravil za let na se-
verni tečaj.

VELIKE VAJE ITALIJANSKE MORNARICE.

Rim, 3. avg. (Izv.) Danes so se začeli v Sredozemskem morju veliki mornarični manevri, ki naj pokažejo obrambo proti izkrcanju sovražnih čet na kakem mestu Sicilije. Manevrom prisostvujejo kralj v spremstvu admiral Catana, dalje Mussolini, državni podtajnik za mornarico Sirriani in drugi.

»OSSERVATORE ROMANO« O OPROSTITVI DON MINZONIJEVIH MORILCEV.

Rim, 3. avg. (Izv.) O priliki oprostilne razsodbe v procesu proti morilec don Minzonija piše vatikansko glasilo »Osservatore Romano« med drugim: »Danes je pač malo ljudi v Italiji, ki bi bili pričakovali drugačne razsodbe, toda mislimo, da je še manj onih, ki bi ne smatrali, da je s to razsodbo ranjen prestiž javne oblasti. Javno mnenje in javna vest se ne bosta nikdar udala prepričanju, da morejo taki zločini ostati nekaznovani in da pri takih krivdah ni mogoče izslediti in kaznovati krivcev.«

KOMUNISTIČNA PROPAGANDA V ALŽIRU.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) Iz Orana poročajo, da se širi komunistična propaganda po celotni Alžiru in Tunisu. Kjerkoli morejo, prirejajo komunisti obhode z rdečimi zastavami. Povsod prepevajo komunistične pesmi. Policija deluje na vse kriplice, da komunistično gibanje zatire.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) »Le Journal« poroča, da bodo proti sinu komunističnega poslanca Beutelle-a uvedli sodno postopanje, ker je širil med vojaki protimilitaristične tiskovine.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) Iz Revala poročajo, da je tretja internacionala poslala kot svojega zastopnika k Abd-el-Krimu bivšega organizatorja komunistične propagande na Kitajskem Razkolnikov, ki je že odpotoval v Moskvo.

BOJI V MAROKU.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) Severozapadno od Uezana so francoski oddelki pri naselbini Azien prodrli sovražno bojno črto in nasprotnike razpršili. Tudi pri Bar-Kaid-medbeh so francoski vojaki marokanske čete potisnili nazaj.

ZA NACIONALIZACIJO RUDNIKOV.

London, 3. avgusta. (Izv.) V nedeljo je imel Mac Donald velik govor, v katerem je izrazil svoje zadovoljstvo, da ni prišlo do splošnega rudarskega štrajka, obenem pa je rekel, da za trajno ureditev med rudarji in lastniki rudokopov ni drugega pota kakor nacionalizacija rudnikov.

BOJI V SIRIJI.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) »Times« poročajo o malih praskah med francoskimi četami in domaćini pri Suaidi. Napad domaćinov na taborišče je vojaštvo odbilo.

ZA ODPRAVO POTNIH LISTOV.

Dunaj, 3. avgusta. (Izv.) Avstrijska vlada se je začela pogajati z Italijo, Češkoslovaško in Švico glede odprave potnih listov in viz. Z Nemčijo je Avstrija že sklenila pogodbo o svobodnem potovanju. Avstrijska vlada računa, da bo vsled odprave potnih listov in viz nastali primanjkljaj v državni blagajni bogato nadomeščen z dohodki iz svobodnega tujkega prometa in z razvojem trgovine. Avstrijski merodajni krogi menijo, da ni več daleč čas, ko bodo potni listi in viza med evropskimi državami sploh odpravljeni.

KOMUNISTI NA ČEŠKEM.

Praga, 3. avgusta. (Izv.) »Rude pravo« poroča, da je policija preiskala stanovanje komunističnega voditelja dr. Houserja v Zatiših.

Neho v avgustu.

Izmed starih planetov: Merkur, Venera, Mars, Jupiter in Sturn, so v mesecu avgustu vidni le Venera in zadnja dva. Venera se bo videla kot Večernica, vendar bo že zgodaj zahajala. V vsem sijaju se nam bo pokazala letos šele v decembru, ko bo najmanj 50krat svetlejša od Jupitra. Jupiter se nahaja letos v ozvezdju Strelca globoko na jugu in bo začetkom meseca vzhajal ob 6. zvečer, koncem pa že ob 4. popoldne. Najti Jupitra ni težko, saj je sedaj za Luno najsvetlejša zvezda nočnega neba. V Ljubljani vzhaja ta planet ravno nad Golovcem. Saturn se s svojim obročem nahaja v ozvezdju Kozla. Zahaja začetkom meseca ob 11., koncem pa ob 9. Izmed ostalih vidnih planetov doseže Merkur 25. avgusta takozvano spodnjo konjunkcijo; to se pravi, planet se bo nahajal takrat natančno med Solncem in Zemljo ter se vsled tega ne more videti. Mars, ki je lani vzbudil toliko zanimanja, pride 13. septembra v konjunkcijo s Solncem, ki je tedaj ravno med Zemljo in Marsom. Solnce le počasi dohaja Marsa oziroma se oddaljuje od njega, vsled tega se planet skoro mesec dni pred in po konjunkciji ne vidi s prostim očesom. Luna bo v ščipu 4., v mlaju pa 19. avgusta. Delni lunin mrk 4. avgusta je pri nas neviden.

Redno vsako leto od 1. do 12. avgusta nas obiščejo utrinki, znani pod imenom Perzeidi, ker se nam zdi, kakor da bi prihajali iz ozvezdja Perzeja. Utrinki se namreč sličejo planetom in kometom gibljejo v velikih rojih okoli Solнца. Začetkom avgusta oa Zemlja

Nišli so razne kompromitujoče spise. Policija je dr. Houserja zaprla.

IZGNAN CASNIKAR.

Pariz, 3. avgusta. (Izv.) »Chicago Tribune« poroča, da je italijanska vlada izgnala njenega rimskega dopisnika iz Italije kot nadležnega tujca. Nenaklonjenost italijanske vlade si je pridobil s svojim poročanjem o Matteotijevi zadevi.

Afera dr. Lukiniča.

(Govor narodnega poslanca dr. Jakoba Hodžarja v narodni skupščini dne 10. jul. 1925.)

(Dalje.)

Na str. 19. obtožbe je dvakrat natisnjeno mnenje dr. Kelzena. Če ga natančno preberete, boste videli, da je čisto nekaj drugega tako v prvem delu kakor v drugem. V prvem delu pravi, da se pod izrazom domača plemiška rodbina ne razume nikaka taka rodbina, katere poglavar ima avstrijsko državljanstvo, nego taka rodbina, ki je ali pripadala nekdanjim stanovom ene zgodovinske zemlje ali katere domače plemstvo je bilo ustanovljeno s cesarskim darom ali s cesarskim priznanjem, da je ravnopravno avstrijskemu plemstvu. V drugem delu se pa pravi, da se je kneževsko Thurn-Taxisovo plemstvo moralo smatrati kot domače zato, ker so knezi Thurn-Taxis na podlagi podaritve pripadali stanovom kraljevine Češke in razen tega, ker se je to plemstvo moralo smatrati kot nemško državno plemstvo, a se je z reskriptom dvorske pisarne od 11. februarja 1845 in od 6. oktobra 1847 nemško državno plemstvo izenačilo z avstrijskim plemstvom. Vsak lajik lahko vidi, da se dr. Kelzen ne v enem, ne v drugem citiranih mnenj ni izrekel za avstrijsko državljanstvo Thurn-Taxisa.

Kar se tiče potrdila avstrijskega notranjega ministrstva, ni to čisto nič lastnega, ampak je avstrijsko notranje ministrstvo poverilo samo potrdilo dunajske policijske direkcije, da ga je ista v resnici izdala. Pravno to nima nobenega pomena.

Pri vsem tem je pa zagovornik g. dr. Lukinič g. dr. Paleček pozabil, da se domovinska pravica v kaki občini sploh ni mogla dobiti, ako je kdo imel domovinsko pravico že v kaki drugi občini. Vsekakor sledi iz tega, da je knez Thurn-Taxis moral imeti, če priznamo tezo, da je imel že poprej avstrijsko državljanstvo, domovinsko pravico v kaki občini in da bi mu ne bilo treba šele po prevratu prositi za to občino Maxglan, ampak bi se kratkoma opiral na svoje domovinstvo. Z državljanstvom je v tesni zvezi tudi domovinska pravica v kaki občini. Če je imel že poprej v kateri drugi občini domovinsko pravico, potem po zakonu ni mogel dobiti brez nadaljnega domovinske pravice sedaj v Maxglanu. (Franc Kremžar: Mu je tudi treba ni bilo.) Je tudi ni potreboval, ker nima tam ničesar iskati. Mislim, da je za vsakega lajka jasno, da bi mu ne bilo treba iskati domovinske pravice v Maxglanu, če bi jo bil imel že kje drugod in bi jo bil moral imeti, če se trdi, da je bil že od nekdaj avstr. državljan. Sicer ste pa že slišali od enega mojih predgovornikov, kako je prišlo do tega, da je prošil za domovinstvo v občini Maxglan. Slišali ste, da so na zadevna vprašanja prihajale semkaj razne brzojavke, ki postavljajo v čudno luč osporeno domovnico. Če je prošil za domovinsko pravico v Maxglanu, potem je ni po zakonu ta čas smel nikjer drugod imeti. Interesantno je tudi, zakaj ni hotela dati občina Maxglan na vpogled celega akta. Do polovice ga je pustila prepisati, a druge polovice ne. To bo treba dognati, zakaj se je skrival akt in zakaj ga niso hoteli dati na vpogled. Ko je g. dr. Pečič to razlagal in z

dokumenti dokazal svoje trditve, je gospod poslanec Branković rekel: »Dobro ste instruirali dotičnega advokata.« Ako je ta opazka pravilna, potem ste morda tudi Vi instruirali Vaše profesorje in pravnike, ki se niso zlagali z gospodom dr. Lukiničem, oziroma ki so zastopali mnenje, ki se ni zlagalo z mnenjem dr. Lukiniča. Mislim, da je bila ta opazka najmanj na mestu in da se hoče s tem, da se očita, da je opozicija instruirala svojega advokata, nam nekaj podvreči, da bi izgledalo, da je bilo mnenje dr. Lukiniča pravilno in osnovano na dokumentih in zakonih. (Franc Kremžar: To ni bilo!) Ne rečem, da je bilo. Rečem samo to, da so gospodje hoteli s tem očitkom podtakniti drugim nekaj, kar ni res. Če hoče kdo komu drugemu brez vsakega dokaza kaj nepravilnega podvreči, potem pada na njega samega sumnja, da je tako delal.

Preidem k paragrafu 5. zakona od 5. decembra 1896, ki je jako važen. Paragraf 5. tega zakona pravi: »Inozemcem se lahko zagotovi sprejem v kako občino, ampak z veljavnostjo šele potem, ko dobi avstrijsko državljanstvo.«

Slišali smo že od predgovornikov, da je v doprinešenih dokumentih izraženo, da bi bil knez Thurn Taksis lahko dobil domovinsko pravico v Avstriji. Nikdo ne taji te možnosti. Toda to ni dovolj. On bi bil moral pred 3. 11. 1918 si zagotoviti sprejem v eno avstrijskih občin, poleg tega bi bil moral pridobiti avstrijsko, pustiti pa nemško državljanstvo. S tem bi šele izpolnil predpogoj za sprejem v v kako avstrijsko občino. Toda tega knez Thurn Taksis ni storil, vsled česar je tozadevna možnost iluzorična in brez pomena.

§ 35. zakona z dne 3. decembra 1863 določa, da domovnica ne velja, ako se dokaže, da je dotičnik že v kaki občini pristojen. V Maxglanu ni bil, ker je pozneje prošil za tamonjšno pripadnost. Če je bil pristojen kam drugam, potem bi bil moral to dokazati. Tega pa ni storil in zato tudi njegovo bivše avstr. državljanstvo na podlagi domovnice post festum ne drži. Omeniti je še § 2 zakona od 3. 12. 1863, ki določa za pristojnost samo eno občino in predpostavlja državljanstvo.

G. dr. Lukinič navaja med drugim v svoji obrambi, da je brez ozira na mnenje konzulata v Monakovem, brez ozira na mnenje avstr. zunanega ministrstva in dunajske policijske direkcije, brez ozira na mnenje dr. Kelzena itd. izdal rešitev, da se ukine sekvester, češ da je bilo po domovnici občine Maxglan jasno dokazano, da je knez Thurn Taksis avstrijski državljan. Gospod dr. Lukinič se s tem brani. Toda priznati morate, da se jako slabo brani, ko se končno sklicuje samo na ta sumljiv in tako osporen dokument. Slišali smo, kako važnost je polagal gospod dr. Paleček tudi na mnenje našega zunanjega ministrstva, dasi ga je nepravilno tolmačil. Gospod dr. Lukinič pa pravi, da je brez ozira na vse to, samo na podlagi domovnice občine Maxglan, torej tudi brez ozira na mnenje profesorja dr. Kelzena in brez ozira na vsa druga mnenja izdal rešitev. Naj še omenim, da se očita, da je bil dr. Kelzen v tej stvari samo advokat kneza Thurn Taksisa, kar gospod dr. Lukinič samo kratko negira.

Sicer je pa vseeno ali je bil knez Thurn Taksis avstrijski državljan ali ne. Kajti četudi bi bil avstrijski državljan, se ne more na njega nanašati senžermenska mirovna pogodba, ampak edino verzaška mirovna pogodba. Senžermenska mirovna pogodba govori samo o nemških državljanih. Gospod dr. Paleček nam to stvar razlaga sledeče: Tam ni rečeno, tu ni nič rečeno, in zato je imel gospod dr. Lukinič proste roke in je lahko storil, kar je hotel. Po verzaški mirovni pogodbi se lahko imovina vsakega nemškega podanika, ki ni

dobil državljanstva zavezniške ali pridružene sile, likvidira. V senžermenski mirovni pogodbi je govor o avstrijskih podanih in njih imovini. Ostanimo pri nemškem podniku. Zaraditega, če je knez Thurn Taksis poleg nemškega tudi avstrijski podanik, še ni ukinjena pravica naše države, da se po verzaški mirovni pogodbi njegova imovina pri nas ne sme sekvestrirati in likvidirati.

Gospodje poslanci, če preberete obrambo, vidite, da se gospod dr. Lukinič sklicuje na svetost in silo zakona in pravi, da je rešitev izdal samo na podlagi zakona. Že njegov branitelj gospod dr. Paleček pravi, da je vprašanje odprto ker mirovne pogodbe ne govore ničesar o imovini oseb z dvojnimi državljanstvom; kje je potem tisti zakon, kje tista svetost in moč tega zakona! Te svetosti in moči zakona ni, tudi samega zakona ali mirovne pogodbe ni, ki bi dovoljevala vrniti sekvestrirano imovino podniku, ki bi bil poleg tega avstrijski podanik, ampak si je gospod dr. Lukinič napravil svoj zakon, da dvigne sekvester z imovine kneza Thurn Taksisa. (Zivahno pritrdjevanje in poslanje na levici.)

(Dalje sledi.)

Ruski glas o ljubljanskem kongresu.

Na kongresu za vzhodno bogoslovje je bilo znatno število pravoslavnih udeležencev, Rusov in Srbov. Voditelji in prireditelji kongresa so skrbeli, da se je kongres visoko dvignil nad malenkostne vsakdanje prepire. V govorih in v cerkvenih prireditvah se je ideja kongresa predstavljala kot osnovna krščanska ideja, kateri se mora klanjati vsak, kdor še priznava visoka načela krščanske vere, morale in pravice. Tako se je doseglo, da je vse katoliške in pravoslavne udeležence navdajalo neko svečano praznično razpoloženje in da so vsi občutili vzvišenost ideje, ki je prvotno skromno zamišljeno prireditev izpremenila v praznično manifestacijo za krščansko edinstvo. Slovensna maša po vzhodnem obredu s krasnim petjem je na vse napravila globok vtis. Gostje iz Rusije so izjavljali, da se je celo v Rusiji, ki je bila znana po krasnem cerkvenem petju, redko slišalo tako cerkveno petje; isto so izjavljali i katoličani vzhodnega obreda. Mnogi Rusi so bili do solz ginjeni.

Ruski dnevnik »Novoje Vremja«, ki sicer redko kaj prijaznega piše o katoliških prireditvah, je dne 29. julija objavil jako prijazno in toplo pisan članek o kongresu; članek je spisal ruski protoierej Mihail Sluckij, ki se je ves čas z velikim zanimanjem udeleževal kongresa. Iz tega članka navajamo nekoliko odlomkov.

»Pereče in ostro vprašanje našega časa, edinstvo in bratska sloga krščanskega sveta v duhu Kristusove ljubezni je bil glavni predmet kongresa... Kongres se je pričel z liturgijo v cerkvenoslovanskem jeziku... Cerkveni zbor je divno pel pesni naših (ruskih) najboljših cerkvenih skladateljev... Ves kongres je imel strogo znanstven značaj. Vse govore je prešinjala ena ideja, ideja tesnejšega bratskega edinstva in prijateljstva v izpolnitev Kristusovih poslednjih želja in kot poročstvo za uspeh Kristusove cerkve v naših težkih dneh.«

V članku je točno naveden lepi pozdrav protoiereja M. Sluckega na slavnostni akademiji dne 12. julija. Naj navedemo tudi ta pozdrav, ki ga naši časnikarji niso mogli doslovno zabeležiti.

»Odrešenik sveta je rekel, da je On tam, kjer sta dva ali trije zbrani v njegovem imenu. Kristus in velika zadeva njegove ljubezni nas je tukaj zbrala in zedinila. V Rusiji preganjajo Kristusa, z železom in ognjem ubijajo sveto ljubezni in pravico. Kristusa so znova razpeli na križ in v ta križ križane božje Resnice in ljubezni se vedno bolj in bolj upirajo pogledi vsega krščanskega sveta, ki vidi, kako razpete roke trpeče Rusije in pogledi gladnih otrok in mater kličejo ves svet k junaškemu delu za Kristusa. Prišla je strašna ura, ko morajo vse krščanske cerkve pozabiti zgodovinske razdore in složno v bratski ljubezni nastopiti v obrambo Boga, miru, pravice, ljubezni, kulture, civilizacije; v obrambo vseh duhovnih vrednot človeštva. Vsemu svetu in vsem cerkvam grozi podobni sovražnik popačene kulture. V strašnih letih, ko tako silno buče viharji in vetrovi brezbožnosti in nizkega materializma, mora z vseh cerkva celega sveta zadoneti odrešilni glas zvonov, da bi se prebudila človeška vest. Naj v srcih vseh vstane Bog in naj se razkropé njegovi sovražniki!«

Star časopis prenehal izhajati. Pred 54 leti ustanovljeni časopis »Neues Pester Journal« je prenehal izhajati. List je imel nekdanj največ naročnikov v krajih, ki jih je Ogrska izgubila po mirovni pogodbi. Samo v Osijeku so prodali po 1000 izvodov tega lista dnevno.

Preveč zdravnikov na Češkem. Strokovni list čeških zdravnikov »Věstník« svari dijake pred medicinskim študijem, ker je na Češkem že veliko zdravnikov, da je njihov socialni in gospodarski položaj vsled občutljive konkurence že izdatno padel. Na čeških visokih šolah študira dvakrat nad 26.000 dijakov, kar je za Češko dvakrat preveč.

Pogreb ameriškega državnika Bryana. — Predsednik Coolidge je ukazal na dan pogreba znanega državnika Bryana vsem vojaškim z vodom razobesiti žalne zastave. Bryana so pokopali z vojaškimi častmi, ker je bil v španško-ameriški vojni polkovnik.

preseka njihovo pot; odloč zakonitost tega pojava.

Izmed stalnic se bo nahajala zahodno od zenita Wega, zvezda prve velikosti in popolnoma bele barve. Južneje od tod se bo nahajalo ozvezdje Orel z glavno zvezdo Atair. Proti vzhodu se lahko najdejo štiri zvezde v obliki kvadrata. To je takozvana »Miza«. Severna zvezda tega kvadrata pripada ozvezdju Andromede, ostale tri pa Pegazu. Severno te Mize v Rimski cesti je pa ozvezdje Kasiopeje, ki ima obliko črke W. Globoko na obzorju v severovzhodni smeri pa žari Capella (kozica) v Kočijažu. Ta zvezda je vsled tega znamenita, ker ima popolnoma enako fizikalno konstitucijo kot naše Solnce. Spektra obeh zvezd sta si popolnoma enaka. Nizko na zapadni strani se nahaja rdeči Arkturus, na jugu pa Antares v Skorpionu. Levo od Skorpiona pa bo viden koncem meseca v večernih urah Fomalhaut v Južni Ribi.

V teku zadnjih let je šel razvoj zvezdoslovja z naglimi koraki naprej. Znanost je posegla globoko v tajnosti vseirja in odkrila stvari, o katerih bi mislili, da bodo večno nedostopne človeškemu umu. Izmed odkritij je posebno sijajna razvojna teorija zvezd stalnic, ki jo je spopolnil Američan Lokyer, ter jo izpopolnila in dopolnila Anglež Russell in nemški astronom Hertzsprung. Po tej teoriji je razvoj zvezde odvisen od treh količin: od njene mase, gostote in temperature. Svoj življenjski tek začne zvezda kot krogla nepojmljivih dimenzij, skrajno majhne gostote in nizke temperature. V tem stanju je zvezda rdečkaste barve. To so takozvani velikani ali gi-

gantje, h katerimi spadajo navadno zvezde prve in druge velikosti, n. pr.: Beteiguze v Orionu, Arkturus v Bootesu in Capella v Kočijažu. V teku ogromnih časovnih razdalj se pa gostota zvezde vedno bolj veča in njena temperatura začne vsled tega naraščati. Pri tem procesu se velikost zvezde manjša, vendar njena svetloba ostane skoraj konstantna, kajti kolikor jo je z zmanjšanjem svoje obsežnosti izgubila, jo je pa na drugi strani pridobila vsled rastoče temperature. Končno doseže zvezda višek temperature (do 20.000° C) in postane bele barve, n. pr. Wega v Liri in Rigel v Orionu. Ta maksimum temperature, ki ga more zvezda doseči, je pa odvisen od tretje količine, namreč mase. Čim večja je masa, tem večjo temperaturo zvezda tudi doseže. Ko je na ta način dospela na vrh razvoja, začne njena svetloba sprva polagoma, pozneje pa vedno hitreje pojemati. Gostota se še vedno veča, vsled tega se zvezda naprej manjša in temperatura se niža. Zvezda je v starostni dobi, postala je neznatna, postala je — prilikavec, le malo še žari in nazadnje ugasne. To je zgodovina zvezdnega življenja, kakor jo uči moderna astronomija in kolikor jo more doumeti človeški duh. Kaj je bila zvezda, preden je postala ogromna plinasta obla in kako usodo ima, ko tem prilikavec izgine človeškemu očesu, o tem eksaktna znanost molči. Vseirje je pač kot morje, na tigar obrežju najdemo v urah razsvetljenja kak biser, kako lepo školjko, ali vseirski ocean bo ostal za nas vedno nerazjasnjena skrivnost. S. Br.

Dnevne novice.

STRAHOVITO NEURJE.

Smrtina nesreča v Ljubljani.

Po zelo vročih in soparnih dnevih so se začeli kopičiti oblaki v soboto na večer okoli 11. ure. Skozi celo noč in celo nedeljo so viseli temni in grozeči oblaki zlasti nad ljubljansko kotlino. Proti večeru, okoli pol petih, pa je prihrumela strahovita nevihta, ki je napravila na polju in na drevju silno veliko škodo. Prišlo je liti kakor iz škafa. Lomilo je velike in močne veje kostanjev in ostalih dreves po ljubljanskih drevoredih, v okolici je po podiralo s senom in žitom napolnjene kozoče. Vsa sila nedeljske nevihte pa se je zgrnila nad Ljubljano, kjer je divjal po ulicah silen veter med padanjem gostega dežja. Pri tem hudem naluču in viharju je ušlo na poti pekovskega pomočnika 40 letnega Antona Rupnika, zaposlenega pri pekovskemu mojstru Ivanu Okernu na Celovski cesti 63. Ravno se je vračal iz Ljubljane po Gosposvetski cesti domov v Šiško, ko ga je zadela pri trafiki, ki stoji nasproti pivovarne Union, na glavo suha veja, ki jo je vihar odlomil od kostanja. Veja je Rupniku prebila lobanjo. Nezavesten se je zgrudil na tla. Pozneje so ga odpeljali z rešilnim vozom v bolnico, kjer je pa Rupnik radi težke rane pomoči umrl.

Kakor nam poročajo iz drugih krajev, so bili včeraj skoro po celi Sloveniji silni naluči. Tako nam poročajo iz Litije ter iz Šmartna pri Litiji, da je bilo okrog šeste ure kakor iz škafa. Padala je vmes toča, ki je napravila ponekod na sadju precej škode. Sava je močno narasla in je zelo kalna. Tudi na Gorenjskem zlasti pa v kranjskem in radovljiškem okraju je divjala huda nevihta, ki je uničila mnogo sadnega drevja.

Turisti iz Kranjske gore in iz Kamnika nam poročajo, da so bile v planinah silne nevihte in da je v vseh višjih legah zapadlo precej snega, ki je pa v ponedeljek dopoldne že skoro ves skopnel.

Neurje nad Kresnicami. V nedeljo popoldne je nad Kresnicami divjala silna nevihta, med katero je bliskalo, treskalo ter lilo kakor iz škafa. Proti 5. uri popoldne pa je tresčilo v gospodarsko poslopje župniškovo, katero je bilo napolnjeno z različno krmo. Slučajno v Kresnicah navzoči gasilci iz Litije so pod poveljstvom E. Koprivnikarja v zadnjem hipu rešili iz gorečega hleva 6 glav živine, drugače bi tudi živina postala žrtev ognja. Za njih požrtvovalnost in pogumnost najlepša zahvala in vse priznanje. Gospodarsko poslopje je pogorelo, do tal ter le okolnosti, da je bil ugoden veter, se je zahvaliti, da se požar ni razširil na bližnji kozolet, ki je bil poln krme. Kresničanom pa svetujemo, da si sčasoma nabavijo kako majhno brizgalno, ki jim mora biti v slučaju požara pri rokah, ker jim zna drugače v slučaju nesreče upopeti vso vas, predno pride kaka sosednja požarna bramba na pomoč.

Vrhnikar. V nedeljo dne 2. avgusta okrog 7. ure zvečer je šel preko Vrhnike kratek in strašen vihar, ki je podrl tudi nekaj dreves. Hvala Bogu, da ni bilo vsaj toče vmes!

Kaj pa to? Od prizadete strani nam poročajo, da se novoizvoljeni, a še ne potrjeni ravnatelj okrožnega urada za zavarovanje delavcev g. dr. Jože Bohinjec začenja zanimati za premoženjske razmere dnevničarjev in dnevničark. Ko bi vedeli, da hoče g. ravnatelj nakloniti onim, ki so v posebno neugodnih premoženjskih razmerah, kakšno posebno podporo, bi njegovo skrb iskreno pohvalili. Mogoče pa je tudi, da namerava še nepotrjeni g. ravnatelj tudi kaj drugega, n. pr. on bi mogoče pod pretezo ugodnih premoženjskih razmer kako nečisto mu osebo rad postavil na hladno, da bi vrnil v okrožni urad nekaj demokratov. Izvedba takih poskusov pa mi g. ravnatelju ne svetujemo, sicer utegne on še prej dobiti kakšen brzojav iz Belgrada kakor razni nameščenci svoje odslovljene dekrete.

Zanimiva odkritje. Zagrebška »Riječ« je objavila daljše poročilo, kako je dr. Krnjević iskal pri zagrebški policiji razne tajne akte, ki se nanašajo na proces proti Radiću. Podrejeni polic. uradniki so se branili dovoliti dr. Krnjeviću vpogled v »akt Radić«, češ da je v njem tudi mnogo tajnih navodil iz ministrstva, ki jih nihče ne sme videti, toda na ukaz namestnika policijskega ravnatelja so končno le izročili akt dr. Krnjeviću, ki si je napravil iz akta mnogo beležk. Do tu vsa zadeva ni posebno zanimiva. Zanimiv pa je sledeči odstavek iz poročila »Riječ«: »Medju ostalim činovnicama, koji su po dužnosti radili na traganju za Radićem i njegovim delima, nalazi se i ime poštanskog činovnika g. Gjoke Markovića, koji je u čitavu procesu imao jednu od najvažnijih uloga.« V čem je obstajala važna vloga g. Markovića, si vsak lahko sam misli. Kot poštni uradnik ni mogel imeti druge naloge kakor pobirati na Radića naslovljena pisma ali pa jih celo odpirati, to pa ne samo takrat, ko je Radić bil že zaprt, ker takrat odpiranje nanj naslovljenih pisem že ni imelo nobenega pravega smisla več, ampak po vsi verjetnosti je moral g. Marković svojo nalogo vršiti že prej. Ta okolnost jako lepo osvetljuje metode samostojnih demokratov glede varovanja pismenske tajnosti, ki so se čutile tudi v Sloveniji, kakor smo imeli že večkrat priliko poročati o raznih »iz-

gubljenih« pismih Županske zveze na razne občine na deželi.

Zakonodajna pri nas in drugod. Vlada je davek na ročno delo nekoliko znižala, namreč od 3.4 na 2.7%. Davka proste so le osebe, ki so mlajše od 18 in starejše kot 65 let in pa oni, ki letno ne zaslužijo več kot 5000 dinarjev. Na število rodbinskih članov itd. se naš zakon ne ozira. Drugače je v Nemčiji. Tam so določili predvsem izdaten eksistenčni minimum, ki se s številom otrok avtomatično zvišuje, in sprejeli v zakon celo vrsto individualnih določb, ki upoštevajo vse mogoče položaje delovnega človeka, da ga rešijo pretiranega obdavčenja. Pri nas kaj takega še dolgo ne bo.

Škoda vsled toče in povodnji ceni ministrstvo za kmetijstvo na 900 milijonov dinarjev. Poškodovancem bo dajala država posojila — če jih bo. Obljubila jih.

Samo v cirilici. V Belgrad je prišla prva pošiljatev novega kovanega drobiža po 1 dinar in 2 dinarja. Denar je iz niklja in je popolnoma enak predvojnemu srbskim srebrnim dinarjem. Na eni strani ima številko »1 dinar« (»dva dinara«), na drugi pa sliko kralja Aleksandra in napis ob robu: »Aleksandar I. Kralj Srba, Hrvata i Slovenaca.« Napis je samo v cirilici.

Kako izgledajo napredni uspehi v »Jutru« in kakšni so v resnici. V »Jutru« od dne 1. avgusta se hvalijo naši naprednjaki z uspehi pri občinskih volitvah v litijškem okraju. Kakšni so ti uspehi v resnici, vidimo iz teh podatkov: Jutrovec slepijo javnost, da so dobili »napredne« liste v občini Trebeljevo 127 glasov, pozabili pa so zraven pripomniti, da je bilo v tej občini postavljenih 6 list (iz osebnih in krajevnih razlogov). Vseh teh 6 list je bilo označenih z SLS. Kako si to brijtina glavnica pri »Jutru« predstavlja, da so dobili 127 »naprednih« glasov, nam je zato docela neumljivo. Resnica je pač, da je demokratski generalštab v Litiji in v Šmartnem za vsako ceno poskušal žerjavščino tudi v to občino vpeljati s protizakonitim razpustom prejšnjega občinskega odbora. S podkupovanjem ter terorjem so hoteli pridobiti podkupljive duše, pa jim nobeno sredstvo ni pomagalo. Občina Trebeljevo je in bo ostala trdnjavo v rokah SLS, in le v čast je občanom, da se niso pustili od demokratske gospode preslepiti ter da skoro vsi vztrajajo v naših vrstah. 30. julija so se izvršile tudi že volitve župana, ter je bil ponovno izvoljen za župana naš marljivi in kremeniti Josip Gale, vzlic temu, da je bila pri volitvah navzoča znana prelepa brada, katere se pa nihče ne boji. Gospodo okoli »Jutra« pa prosimo pojasniti, kako smatrajo teh 127 glasov, ki so padli v škrinjico SLS, za svoje, rekte »napredne«? Za rešitev te uganke bi jim bili hvaležni. — Glede Kotredeža je bila tam sestavljena sprva kompromisna lista, po kateri bi bile v občinskem odboru vse stranke zastopane. V zadnjem hipu pa so »naprednjaki« vložili še svojo posebno listo in le te iprevary se imajo zahvaliti, da so odnesli Pirov uspeh. Resnica pa je tudi ta, da o kaki večini »Jutrovcev« niti malo ni govora, ker imajo v odboru večino zastopniki delavcev. Ti bodo morali pač pokazati, da znajo uspešno voditi občinsko gospodarstvo in le želimo, da bodo popolnoma kos tej težki nalogi. Naši zastopniki jim bodo v tem oziru prav gotovo pomagali. Za nas pa rezultira iz teh volitev le nauk, da s takimi »naprednjaki« pod nobenim pogojem ni iti v kompromis, ker ti kompromise le izrabljajo in jih sploh ne drže. Demokratska gospoda pa je lahko prepričana, da jim tudi v kotredeški občini ne bo šla pšenica v klasje, zato se bo že bolje poskrbelo. — Glede Kanderš, kjer so tudi občinski odbor protizakonito razpustili, so vpregli v svoj voz drugače vse časti vrednega g. Obrezo, ki jim trenutno pomaga reševati njihovo potapljačo se barko. Prezgodnje in preveliko je veselje v Jutrovi deželi, če mislijo, da je vseh teh 92 glasov demokratskih. Krivda, da so toliko glasov dobili, leži v tem, da so volivce na različne načine begali, jih terorizirali in vse mogoče stvari objubljali iz Litije in Zagorja ter jih celo podkupovali. Dalje so bili merodajni osebni in krajevni prepri, tako da je najmanj 50 naših pristašev glasovalo za g. Obrezo, kateremu gre sicer osebno vsa čast, ki pa sam ne ve, kateri stranki pripada. V resnici ni v občini Kanderš pravih demokratskih pristašev več kot na obeh rokah prstov, to se bo pri prihodnjih volitvah prav temeljito pokazalo. Za to se bode že od naše strani poskrbelo, da bodo potem vedeli, da je občina Kanderš v veliki večini trdno v rokah SLS. Zato ji garantiramo, da bo ta zmaga, če si to v resnici domišljujejo, zadnja te vrste. Kajti sedaj so izgubili protekcijo ki so jo na znamen »visokem« mestu v Litiji uživali in odkoder so sprejemali vsa navodila. Za protekcija je šla zdaj rakom žvižgat in zato naj naši demokrati le svoje zmagovalne primerno reducirajo na pravo mero, da jih potem ne bo preveč glava bolela.

Potres v ljubljanski okolici. 3. avgusta ob 12. uri 31 minut 43 sekund je bil v ljubljanski potresni opazovalnici v zavodu za geodinamiko zaznamovan potres v razdalji 10 km od Ljubljane. Prosimo one, ki so potres čutili, da javijo to omenjenemu zavodu. Dopisi so poštnine prosti.

Potresni sunek, srednje močan, so čutili včeraj zjutraj nekaj minut po 2. uri v vaseh med Kranjem in Goricami. Na steni visoki predmeti so se zazibali. Škode potres ni povzročil.

Iz Komende, 3. avgusta 1925. Danes zjutraj ob pol 2 je bil tu precej močan potres z dvema sunkoma.

Nova postaja »Medno« med Vižmarji in Medvodami. V nedeljo popoldne je bila slovesno otvorjena nova železniška postaja na naši gorenjski progi Ljubljana—Jesenice in sicer postaja »Medno« med Vižmarji in Medvodami. Povodom otvoritve se je zbrala pri novem kolodvorskem poslopju velika množica domačinov iz vseh okoliških krajev, lepo okrašen vlak pa je pripeljal k otvoritvi jako dosti ljubljanskih gostov, posebno izletnikov, ki radi posejajo našo lepo Gorenjsko in jim bo tudi ta nova postaja dobrodošla. Goste je pozdravil v imenu gradbenega odbora gosp. Janko Cirmán. Nato so sledili še razni pozdravi in govori; dvorni svetnik dr. Ferjančič je pozdravil v imenu velikega župana ljubljanskega, v imenu železniške uprave ravnatelj dr. Borko, v imenu trgovcev pa načelnik gremija Zeba. Po otvoritvi so se zbrali gostje in domačini k domači ljudski veselici. Domačini nameravajo v povzdigo postaje napraviti blizu nje tudi prevoz čez Savo, kar bo promet na postaji jako povečalo.

Krekova kočna na Ratovcu, se kakor smo že poročali, slovesno otvori v nedeljo dne 9. avgusta ob 12. opoldne. Spored je sledeči: Ob 8 zjutraj služba božja na Prtovu. Od 11. do 12. ure prihod planincev na Gladki vrh, kjer stoja kočna. Ob 12. uri blagoslovljenje in otvoritev kočne. Govorijo predsednik podružnice pred. g. Anton Pfaffar, župnik na Dražgošah, prof. Dolenc in dr. Andrejka. Po otvoritvi prosta planinska zabava. Planinci, ki hočejo priti do večernega turistiškega vlaka, se odpeljejo iz Železnikov odnosno iz Češnjice ob 7 zvečer. Ker je z vrha v dolino piše tri ure hoda, imajo akzidejo ob 12 na vrh, 4 ure prostega časa. Izletniki, ki nameravajo z vrha v Bohinj, pa morajo oditi odtod že ob 2 popoldne, ker odhaja turistiški vlak iz Boh. Bistrice ob 18.57, iz Nomenja ob 19.04, iz Soteske ob 19.16. Z vrha do Boh. Bistrice je pišlih 5 ur, v Nomenj in Sotesko 4 ure hoda. Za hrano in okrepila vsake vrste na Krekovi koči je poskrbljeno.

Versko-etnološki tečaj v Milanu od 17. do 25. septembra. Oni, ki se žele udeležiti tega mednarodnega tečaja, naj odslej naprej to sporoče vsaj do 10. avgusta naravnost v Milan (dr. Padovani, Via S. Agnese 4, Università catholica) ter naj vpošljejo na ta naslov denar in sicer za »Carte d'Entrée 30 lir, za hrano in stanovanje dnevno po 20 lir (skupne spalnice) ozir. po 30 lir (po dva v sobi) ozir. po 35 lir (posebna soba). Obenem naj sporoče, katere dneve žele biti v Milanu. Vstopnice bodo prejeli iz Milana in jim bodo služile kot legitimacija za znižano vožnjo. — Dr. Ehrlich, profesor.

Iz carinske stroke. »Uradni list« za ljubljansko in mariborsko oblast z dne 3. avgusta 1925 prinaša: Predlog zakona o obci carinskih tarif z uvoznimi in izvoznimi carinami; odločbo, s katero se odreja odnosno znižujejo minimalne stopnje carin na predmete iz nekaterih tarifnih števil uvozne tarife; odločbo glede onih predmetov, na katere se ne pobira uvozna carina.

Kranj. Umrl je v ponedeljek 3. avgusta dleč naokoli poznani g. Ivan Bedenk. gostilničar in posestnik, 68 let star. Pogreb bo danes 4. avgusta ob pol 6 na pokopališče v Kranju.

Popravljam! Pri reprodukciji Santlova akvarela »Semanji dan v Rabu« v »Ilustriranem Slovence« z dne 3. avgusta je navedeno, da je akvarel last gospe R. Sajovic v Rabu, kar pa je netočno, ker je akvarel lastnina gospe Marije Sajovic, odvtnikove soproge iz Ljubljane.

Nesreča ali samomor. V nedeljo zjutraj so našli v nekem gozdiču blizu Rakeka ustreljenega gospoda Janka Modica, posestnika in trgovca, člana znane bogate rodbine Modičeve iz Blošče police. Mož se je udeležil lova in je odšel v številni družbi tovarišev-lovcev v lovišče. Tovarišem je naročil, naj pazijo na njegova znamenja, ki jih bo dajal s strel in se vračajo k njemu. Res so čuli že v kratkem z njegovega prostora strel in so najbližji lovci hiteli k njemu. Našli so moža ustreljenega, smrtno ranjenega, in je bila že vsaka pomoč izključena. Slučaj ostane nepojasnjen, ker je bil mož sam in se ne bo nikdar ugotovilo, ali se je pripetila nesreča, ali pa je izvršil mož samomor. Pravijo pa, da je šel na lov še izredno dobre volje.

Prebrisana sleparka. Med vožnjo iz Zagreba v Ljubljano se je pridružila Mariji Igljčarjevi, soprogi železničarja iz Medna št. 6, pri Medvodah neka 18 letna, čedno oblečena deklica. Prosila jo je, da naj ji posodi 30 Din, češ, da je bila okradena in da ji bo v Ljubljani, ko pride k svojim ljudem, zopet povrnila. Ko sta se pripeljali v Ljubljano, jo je naprosila dekle še za 50 Din posojila, češ da ji bo vrnila njena mati, katero bo takoj poklicala. Peljala jo je v kavarno k Leonu, da počakala toliko časa, da prikljče svoje ljudi. Ko sta bili v kavarni, pa se jima je pridružil mlad možki, katerega je predstavila za svojega svaka. Ta se je takoj ponudil, da spremi dekle domov in ji odpre vrata, da lahko prikljče mater. Zena jima je verjela in in pustila,

da sta odšla, toda nista se več vrnila in žena je ostala v kavarni sama in brez denarja, katerega je posodila predrzni sleparki.

Mlad tat je zopet padel v roke naše policije. Aretirali so namreč komaj šestnajstletnega ponesrečenega čevljar. vajenca Viktorja Kokalja, doma iz Podgorice. Fantu je smrdela smola in je rekel svojemu gospodarju, da se ne bo tolkel več po kolenih in je pobegnil. Mesto poštenega drugega obrta, če mu že ni čevljarstvo ugajalo, pa se je fant udal potepanju in je začel krasti in postal kljub svoji mladosti že predrzen in nevaren vlomilec. Bil je že trikrat kaznovan radi tatvine in je dovršil že prav dobro zaporno šolo. Prihajal pa je iz zapora vedno večji in nevarnejši tat in vlomilec. — Poleg vlomov in drugih tatvin se je pečal fant tudi s tatvino koles — in še danes ni znano, koliko jih je pokradel in prodal. Izvršil je tudi predrzen vlom pri posestniku Sircu v Ihanu, kjer je odnesel 1200 Din gotovine, nekaj dolarjev in srebrno uro z veržico. Fant je tudi ta vlom priznal in se jih bo med preiskavo morda še več spomnil. Tatvine koles pa še vedno taji, dasi mu to ne bo dosti pomagalo.

Aretacija goljufivega potnika. »Slovenec« je že svoječasno poročal, da potnik Hessl, ki je meseca junija nabiral po celi Ljubljani zlasti pa pri uradnikih poštnega ravateljstva v Ljubljani naročila za narejene obleke in perilo ter blago za dunajsko trdke »Kleiderhaus L. F. M. Luder«, Wien XVII., Brunnengasse 74, ni nikak zastopnik trdke, ampak da izrablja njeno ime v svojo korist. Tozadevno je bila javnost tudi opozorjena po Obrtni zbornici. Goljufivega potnika pa je spoznal v Mariboru poštni uradnik g. Kitt, ki se ga je dobro spominjal, ker je Hessl pri poštnem ravateljstvu osebno sprejemal naročila. Poklical je takoj v bližini se nahajajočega stražnika, ki je dozvednega Hessla aretirat. Pri legitimiranju pa se je dognalo, da se omenjeni ne zove Hessl, ampak Rosenberg, pristojen na Dunaj. Imenovani je takoj priznal, da je bil v Ljubljani ter da je neopravičeno sprejemal razna naročila tako za blago, kakor tudi za narejene obleke na ime trdke Luder. Priznal je tudi, da je sprejel od več strank naplačilo, ne da bi dobavil v dogovorjenem roku obljubljeno blago. Nevarnega tika so vtaknili v mariborske zapore. Policija sedaj zbira podatke, koliko je mož sprejel od raznih oseb na račun nedobavljivega blaga in preiskuje zakaj si je nadejal tuje ime.

Zoper mole najboljše sredstvo Tarmol izdeluje Chemotecnica, Mestni trg 10.

Slovenski dom v Brooklynu, N. Y. Sred minolega meseca se je vršil v Brooklynu slovenski sestanek, na katerem so sklenili, da se zidajo Slovenci v Brooklynu brez razlike strani svoj lastni Dom. Cerkevni odbor postavi pod jetu temelj s tem, da kupi za 4500 dolarjev delnic. Izvolili so pripravljalni odbor, ki me predseduje dr. M. J. Pleše.

Nesreča med rojaki v Ameriki. Rojak Fr. Justin v Lorainu, O., je velik lovec. Dne 7. julija t. l. je šel s prijateljem nad jazbeca. Ležal je v travi 50 čevljev oddaljen od prijatelja. Ka se je nekoliko dvignil, je prijatelj mislil, da prihaja jazbec ter je ustrelil. Kroglja je zadela Justinu v hrbet in šla skozi rame in roke na petih mestih. Ker ni bilo mogoče takoj dobiti zdravnika, je Justin izgubil mnogo krvi in se ga v zelo nevarnem stanju prenesli v bolnico. — Dne 15. julija je v Clevelandu električni tok ubil 10 letnega Viljema Kavca, sina tamkajšnjih slovenskih staršev. Deček je hotel gledati letala pa je splezal na 65 čevljev visok električni stolp. Tam je prišel v dotiko z 22.000 voltov močno električno žico in padel mrtev na tla. — V Eriškem jezeru v Clevelandu je pri kopanju utonil 23 letni Slovenec John Japelj.

Smrtina kosa med ameriški rojaki. V Clevelandu so umrli: 49 letni Josip Tomšič, bivši trgovec v Jeanette, Pa.; v Ameriki je živel nad 30 let in je zapustil tam ženo in tri otroke; 68 letni Frank Malnar, doma iz Podklanca pri Sodražici; zapustil je ženo in tri otroke; 49 letna Ana Intihar-Longar, doma iz Puzelja pri Velikih Laščah; zapustila je soproga in tri otroke.

Nepojasnjena smrt mlade Slovenke v Ameriki. »Glasilo KSK Jednote« v Clevelandu poroča: Dne 5. julija zvečer sta dva fanta v La Salle, Ill., povabila Slovenki N. Šebati in 17-letno Marijo Sejak na vožnjo z avtomobilom. Dekleti sta povabilo sprejeli. Ob 11 zvečer je Šebat odšla domov, Sejakovo sta pa fanta objubila odpeljati k sestri v slovensko premogarsko naselbino Jonesville. Naslednje jutro so našli dekleta mrtvega v grmovju ob cesti. Nje na spremiljevalca: 19 letnega Petra Delphin in 23 letnega Leonarda Bornac so zaprli. Bornac izjavlja, da je dekle v razburjenju padlo iz avtomobila in se ubilo. Uvedli so preiskavo.

Iz Ljubljane.

Rokodelski dom. Danes in jutri ob 8. uri zvečer bodo v dvorani Rokodelskega doma na vpogled tri vrste fotografij, posnetih ob društveni 70-letnici. Fotografije so jako čiste in jasne. Prosimo člane, da jih pridejo pogledat in da povedo, katere vrste slik bodo naročili. Gg. mojstrom, ki jim ne bo mogoče danes ali jutri priti v Rokodelski dom, bomo poslali slike na vpogled na dom.

Sentjakobsko prosvetno društvo napravi v nedeljo 9. t. m. ob lepem vremenu izlet k

Sv. Magdaleni pri Šmarju. Odhod z dolenskega kolodvora ob pol 7 zjutraj. Sv. maša ob 9. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Poročil se je v nedeljo v frančiškanski cerkvi daleč po Sloveniji znani in spoštovani ljubljanski krojaški mojster g. Fran Rožič z gospo Julko Perdanovo.

Umrila je dne 1. t. m. soproga nadpaznika mest. doh. urada gospa Marijana Jeraj roj. Jager po težki in mučni bolezni. Bila je vzorna krščanska žena in mati ter spoštovana od vseh, ki so jo poznali. N. v. m. p.

Umril je danes v ljubljanski bolnici višji policijski stražnik Emil Drotovšek, star šele 30 let. Zapuška ženo in enega otroka. Pogreb bo v sredo ob 17. iz ljubljanske bolnice k Sv. Križu. N. v. m. p.

Umrli so v Ljubljani: Vital Habe, sin tov. kovinskega strugarja, 3 mesece. — Ivan Soklič, trgovec s klobuki, 69 let. — Fran Zavrl, železn. premikač, 23 let. — Gašper Šivic, posestnik, 31 let. — Fran Zurbil, delavec, 55 let. — Marija Jeraj, žena dohodarstva, nadpaznika, 57 let. — Apolonija Velkavrh, vdova železn. kleparja, 61 let. — Alojzij Glavač, dninar, 37 let. —

Na križišču Dunajske ceste in Ceste na glavni kolodvor se nabere pri vsakem še tako skromnem dežju zlasti na kolodvorski strani velika mlaka, v katero vali voda s srede ceste debelo blato, da ga skoro ni moči pregaziti. Upamo, da bo enkrat tudi kakšnega mestnega očeta zaneslo na to mesto, da si blato bližje ogleda in pošlje tja nekaj večjih tlakarjev, ki bodo poskrbeli za reden in pravilen odtok vode v kanal. Delo bi trajalo komaj par ur.

Sokolska prireditve na Taboru se ni obnesla. To pa ne samo zaradi slabega vremena, ampak v prvi vrsti vsled pojemajočega navdušenja ljubljanskega občinstva za sokolske prireditve. Število telovadcev, ki so dopoldne telovadili na Taboru, ni pokrilo niti tretjino obširnega prostora. Tudi zastojkarjev ob ograji ni bilo nič več kakor se jih zbira tam navadno vsak večer. Ko se je sprevod razvil, ni bilo slišati ne živjivo in ne zdravo-klicev. V sprevodu je korakalo okoli 360—400 telovadcev in telovadkinj, da sta bili dve godbi skoro preveč. Zastav je bilo razobeženo največ po najbližji okolici Tabora. Ostali deli mesta pa so kazali navadno nedeljsko lice. Ti pojavi dokazujejo, da se je ljubljansko prebivalstvo enoličnih sprevodov do grla naveličalo, kakor se je tudi naveličalo raznih cvetličnih dnevnov in podobnih prireditev. Kar se je preživelo, ne vleče več.

Boj za stanovanje. Trgovki B. P. na Resljevi cesti je bilo odpovedano stanovanje. Dobila je tudi od stanovanjskega sodišča nalog, da mora stanovanje v gotovem času izprazniti. Ker pa ji niso nakazali drugega stanovanja in ga tudi ni mogla dobiti, so jo hoteli postaviti na cesto. In res je prišel magistratni organ s stražnikom in delavci, da jo izselijo na prosto. Ko je žena opazila, da prihaja ta za njo nevarna in usodna družba, je zaklenila in zabarikadirala vrata in odločno izjavila, da ne odpre. Ko so poklicali ključavničarja, da bi jim odprl, je žena ustrelila s samokresom. Na vse zadnje pa so le vdrli v stanovanje in so jo aretirali. Pri zaslišanju na stražnici je povedala, da je bila silno razburjena — in da ni imela namena koga poškodovati. Ustrelila je pač iz strahu in v nadi, da s tem odžene izpraznjevalno komisijo in si pridobi vsaj še nekaj časa, da si poišče pomoči in se umakne sama. Strah jo je bilo iti na cesto. Ko so uvideli njene mučne razmere, so jo izpustili. Zaplenili pa so ji samokres in pa dva naboj. To je zopet eden žalostnih slučajev v naši ljubljanski stanovanjski kroniki.

Lačen vlomilec — prijatelj solatel V Zg. Šiški se je splazil v stanovanje posestnika in gostilničarja Mihaela Kavčiča neznan vlomilec. Prebrskal je trgovino, kjer je razmetal razno blago in nekaj malenkosti ukradel. Iskal je gotovo denar, katerega pa k sreči ni dobil. Pač pa je odnesel šop ključev, nekaj cigaret in cigar, stroj za striženje las in pa ročni kovčeg, v katerem so bili razni manjši deli od avtomobila. Vlomilec je obiskal tudi kuhinjo, kjer si je med drugim pripravil tudi že otrebljeno solato, si odrezal še kos kruha in se pošteno najedel. Ročni kovčeg je odprl vlomilec šele na dvorišču. Ko pa je videl, kaj je vplnil, je razmetal vse skupaj po dvorišču in je odšel.

Ne pozabite: »Voika«-čevlji so Krekov trg št. 10, I. nadstropje. 5065

Iz štajerske.

Dvoletna vinarska in sadjarska šola v Mariboru se najbrže v najkrajšem času preustroji v enoletno šolo. Ako ostane dvoletna, kot je bila doslej, prične novo šolsko leto dne 15. septembra 1925 (torek), ako pa se medtem izpremeni v enoletno šolo, bo začetek novega šolskega leta za enoletnike-novince šele začetkom novembra 1925, sklep pa koncem oktobra 1926 z enomesečnimi počitnicami v avgustu. Pogoji za sprejem učencev-novincev fal o enoletno kot v dveletno vinarsko in sadjarsko šolo so sicer popolnoma enaki. Šola ima internat za gojence. Oskrbnina za redne (privatne) učence v zavodu znaša mesečno samo 75 dinarjev. Sinovi nepremožnih kmetovalcev so pa tudi te oskrbine oproščeni v celoti ali do polovice ter se imenujejo potem državni učenci (stipendisti). Prošnje za sprejem je pošiljati ravnateljstvu drž. vinarske in

sadjarske šole v Mariboru do 1. septembra 1925. Kako se prošnja napravi, odnosno opremi in vsi drugi pogoji za sprejem učencev so razvidni iz tiskanega prospekta (uredbe s programom), katerega tiskovnica se pošlje zainteresiranim proti prejšnjemu plačilu 5 dinarjev v gotovini in se nje takojšnja nabava nujno priporoča. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Ravnatelj Andrej Žmavc.

Šmarje pri Jelšah. Izredno redka slovesnost se bo vršila pri nas dne 30. avgusta. Blagoslovili in otvorili bomo naš katoliški dom, ki bo po velikem trudu in naporu dograjen. Ta dan se mora radovati ne samo naša dobra mladina, naša župnija, naša dekanija, ampak celi šmarski okraj. Katoliški dom nam bo blagoslovil naš rojak in znani mladino-ljub g. I. Vreže, prof. v Mariboru kot častni predsednik našega odbora. Slovesnost bo združena z velikim mladinskim taborom, na katerega opozarjamo in vabimo že sedaj vso mladino iz šmarskega, kočjanskega in rogaškega okraja. Ker imajo vlaki jako ugodno zvezo, zato smo prosili tudi za polovično vožnjo. Svirala nam bo mladinska godba iz Maribora. Na predvečer bomo po vseh višjih gričih naše župnije zažgali kresove, 30. avg. bo več svetih maš. Ob trideset na devet sprejem gostov na kolodvoru, nakar poklonitev na grobu g. kanonika Ivana Bohanca, potem pa pohod po trgu. Ob pol 10 sveta maša, po sv. maši slovesna blagoslovitev doma in otvoritev nakar se začne mladinsko zborovanje. Popoldne javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja. Ker obeta biti ta dan in mora biti nekaj veličastnega, zatorej vse, kar leze in gre, v Šmarje na veselo svidenlj Bog živl! — O d b o r.

Kozje. Dne 9. avgusta t. l. ob 16 (4 pop.) vpizori pilštajnsko dijaštvo pri nas priljubljeno in podučljivo igrjo, Finžgarjevo dramo v treh dejanjih: »Razvalina življenja«. Prijatelji dijakov, pokažite, da umejete njih delo in zato jih podpirajte, saj čisti dobiček je namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. Pridite vsi od blizu in daleč!

Sladka gora. Od 12. do 14. avgusta je tudi letos kakor druga leta Marijin shod.

Marija Lurd »na Gradiš« pri Grižah. Prihodnjo nedeljo, 9. avgusta 1925, bo pri tukajšnji podružnici lepa nedelja s procesijo ob 10 dopoldne. Častilci Marijini, prihitite v obilnem številu od blizu in daleč na prijazni griček k lurski Materi božji v njeno zunaj prenovljeno svetišče.

Železniška zveza s Slatino Radenci. Iz Radencev pišejo: Dokler železniška uprava ne upostavi boljših zvez, je najhitrejša zveza z Radenci iz Zagreba z brzovlakom ob 11, iz Ljubljane pa ob 12.02 do Maribora, kamor dospeta vlaka ob 14.34 odnosno 14.49; osebni vlak odide iz Maribora ob 15.27 in dospe preko Pragerskega v Radence ob 19.34; prestopati je treba razen v Mariboru še v Ormožu in Ljutomeru. Kdor se hoče voziti z direktnim vozom, mora v Mariboru ozir. Pragerskem prenočiti. Železniška uprava se poziva, da to primitivno stanje izpremeni in odredi, da se bodo na Pragerskem ustavljali brzovlaki Zagreb in Ljubljana—Dunaj ter obratno; dalje da se bo direktni voz Maribor—Pragersko—Radgona redno priklopil vlaku, ki odhaja iz Maribora ob 16.27, iz Pragerskega ob 16.09 in obratno, iz Radgona pa ob 6.04. Toliko stotisočev slovenskega in hrvatskega prebivalstva iz Prekmurja in Medjimurja, toliko stotin bolnikov, ki so primorani, da obiščejo izvrstno zdravilišče za bolezni na srcu in ledvicah — Radence, pač zasluži, da se železniška uprava nanje ozira. Vožnja preko Špilja in Radgona je dovoljena letos samo proti avstrijskemu tranzitnemu vizumu. To bi morale vedeti tudi potniške agencije, da ne bi dajale napačnih napotkov. — Eden za vse radenske kopališčne goste.

IZ MARIBORA.

Izlet krščansko-socialnih organizacij k Sv. Duhu na Ojstrem vrhu se vrši po sledečem redu: V nedeljo, dne 9. avgusta, ob trideset na šest zjutraj se odpeljejo izletniki z glavnega in koroškega kolodvora do Fale. Od tam gremo peš na Ojstri vrh. Ob pol desetih bo pri Sv. Duhu sv. maša in pridiga. Po sveti maši priredi SLS zborovanje, na katerem govori narodni poslanec Fr. Zebot in drugi. Po shodu skupno kosilo v gostilni Šantl-Ropič. Pri izletu sodelujejo pevci iz Maribora. Po kateri poti se vrnemo nazaj, se dogovorimo na dan izleta. Za vožnjo do Fale in nazaj velja polovična cena. Izkaznice za polovično vožnjo bo dajalo tajništvo SLS, Koroška cesta 1, in sicer 7. in 8. avgusta popoldne. Prijavi naj se vsak takoj v tajništvo, Koroška cesta 1. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

IZ CELJA.

Toča in nevihta. Tu smo vsaki dan navedeni nevihte. Včeraj je tudi prihrumela nad naše mesto. Celo popoldne je pokalo in bliskalo. Nevihta je bila pomešana tudi s točo, ki je bila še precej debela, a je padala le nekaj minut, tako da v mestu in bližnji okolici ni bilo nikake škode.

Ponočni bumlerji in preglasni krokarji se tudi v Celju zelo množe. Večkrat nastane tako vpitje, da »gane« in vzbudi iz spanja prebivalce celega okraja, v katerem pretakajo ti kričači grenke solzice svoje ponočne ljubezni in navdušenja. Čudno, da tega policija ne sliši. Takri nastopi se posebno radi ponavljajo tudi na Bregu, ki spada menda tudi pod policijski okoliš mestne policije.

Huda beračica. V jutranjih urah je na našem trgu živahno vrvenje in življenje, ko prihajajo gospodinje na trg in kupujejo tam zelenjavo. Ljudi je toliko, da je prehod po trgu skoro onemogočen. V takem drenju se pa zelo dobro počutijo razne beračice, ki bi in začela glasno kričoč dokazovati, da je ona kaj »priberačile«. Na take elemente celjska policija zelo pazi in vsako beračenje v množici ljudstva takoj z odstranitvijo onemogoči. Pred nekaj dnevi je policaj imel s tako beračico dovolj trdega posla. Ko jo je hotel odstraniti iz trga, se mu je koražno postavila v bran na tak način, da se je vsedla na tla in začela glasno kričoč dokazovati, da je ona poštena beračica, ki si s svojo obrtjo služi kruh. Kljub njeni starosti se je enemu policaju tako uspešno branila, da je moral priti na pomoč še drugi, katerima se je z združenimi močmi posrečilo beračico odnesti s trga. Pri tem se je izkazala stara resnica, da imajo Celjanke zelo dobro srce. Začele so kar protestirati in nad policaje kričati, ker sta beračico odgnala. Nastalo je pravo kričanje, ki se je pa po odhodu junakinje kmalu poglobilo.

Trnoveljsko gasilno društvo je imelo v nedeljo blagoslovitev svojega novega gasilnega doma. Zjutraj so prikoralaki vsi gasilci v Celje, tam opravili z godbo na čelu sprevoda pohod po mestu, nakar se je v farni cerkvi v Celju vršila cerkvena slovesnost. Mašo je čital gosp. opat Jurak, ki je imel na gasilce tudi primeren in vzpodbuden govor. Poudarjal je v svojem lepem govoru, da bodo gasilci izpolnjevali svojo vzvišeno nalogo v najlepši meri šele tedaj, ako bodo svoje stremljenje in delovanje oprli na pravilno pojmovanje krščanske ljubezni. Med sveto mašo je pel pod izkušenim vodstvom g. Al. Mihelčiča pevski zbor celjskega pevskega zbora Prosvetnega društva. Petje je bilo izbrano in dovršeno, kar je pod taktirko g. Mihelčiča pač samoposebi umevno. Le vesela koračnica, ki so jo gasilci na svojo pest zabučali iz kora neposredno pred povzdigovanjem, pač ni bila na mestu in bi se prav lahko raje pridružila drugim koračnicam izven cerkve. Po sveti maši so gasilci odkorakali v Trnovlje, kjer se je popoldne nadaljevala slavnost. Gasilski domje posvetil g. dekan iz Vojnika. Žal, da je lepo slavnost motilo zelo neprikladno vreme.

Pobegnil je brzokone preko meje v Nemško Avstrijo godbenik Alfred Ladofski iz Celja. Mož je poveril 4500 Din in se je odpeljal, kar je ugotovljeno, proti Mariboru.

TRBOVLJE.

Občinski kamnolom brez delavcev. V petek, dne 31. julija, so bili razen dveh vsi drugi delavci pri občinskem kamnolomu odpušteni. Gre, kakor se zatrjuje, za manipulacijo z gramozom. Ker je pa bil pred nekaj meseci tudi neki predelavec radi političnega naziranja odpuščen, ni verjetno, da bi bil teh odpuštov kriv samo gramoz.

Nemir po noči. Z revolverjem se je pridno streljalo okoli polnoči v Počivavškovi koloniji. Vpitje kakor tudi preklinjanje se je pa že tako razpaslo, da se bližamo času pred tridesetimi leti.

Stavba občinske dvonadstropne stanovanjske hiše. Uradni komisijonalni ogled se je vršil za to prepotrebno zgradbo v petek, dne 31. julija, popoldne. Čuje se pa, da se vrši ponovni ogled še danes, v ponedeljek, da se določi, na katerem mestu se hoče graditi. Prostor je pripravljen med vilo g. Voduška in med občinskim mlinom.

Žvižganje na sireno pri rudniku ob nedeljah moti nedeljski mir prebivalstva, posebno rudarjev. Ker se ob nedeljah smejo vršiti samo najnujnejša dela, ki se med tednom ne morejo izvršiti, je tehten vzrok, da se to žvižganje in klicanje na delo odpravi.

Iz ostale Jugoslavije.

Nov radičevski list. HSS je sklenila izdati v Osijeku nov strankin list, ker piše dosedanjí organ HRSS v Osijeku »Hrvatski list« v smislu zajedničarjev.

Hrvatski članki v nemških listih. Osješka »Die Drau« naznanja, da bo priobčevala tudi v hrvatskem jeziku pisane članke, ker so skoro vsi njeni naročniki zmožni tudi hrvaščine. Prvi članek v hrvaščini je priobčila »Die Drau« v soboto 1. avgusta.

Tujski promet v Dalmaciji po otvoritvi liške železnice. Odkar vozi železnica, se je tujski promet v Dalmaciji vidno pomnožil. Tako prihaja v Split še enkrat toliko tujcev dnevno nego preje.

Prvi grški izlet v Dalmacijo. Splitska »Nova Doba« poroča, da pripravljajo grški gospodarski krogi izlet v Dalmacijo. Pridejo s posebnim parnikom in obiščejo vse dalmatinske luke, posebno pa Split in Jadransko razstavo.

Velik požar v Slavonskem Brodu. Do tal je pogorela tvornica produktivne zadrge kovinarjev. Škoda je velika.

Razširjenje železniške postaje v Slavonskem Brodu. Vlada je dovolila za razširjenje železniške postaje v Slavonskem Brodu potrebni kredit.

Nov način tihotapstva iz Italije. V Šibeniku so prišli na sled novemu načinu tihotapstva iz Zadra. Tihotapeci napolnijo kozje mehove s sviljo in drugim blagom; na spodnji konec mehov privežejo svinec, da se meh potopi, a meh sam privežejo na vrvi, ki jo na skritem mestu pritrdijo na ladjo. Na ta način

vtihotapljaajo razno blago iz Zadra v Šibenik, Split in druge kraje ob jadranski obali.

Kačaki. Te dni je četa 40 kačakov pri Prištini obkolila sejmarje, ki so se z železniške postaje peljali v mesto na sejem, ter jih popolnoma oropala; sejmarji so morali oddati celo obleko. Neki deček je tekel obvestiti oblasti v Prištini, toda tem se ni z zasledovanjem prav nič mudilo, tako da so Kačaki nemoteno izvršili svoje delo in nato utekli v planino Čitavico.

Samoumor poštarice. V Banaškem Novem Selu je izvršila tamkajšnja poštarica Julija Bilević samoumor, ker se je pri uradni reviziji blagajne izkazal majhen primanjkljaj. Dekle je večkrat tožilo, da mora iz svojega čestopokrivati manjše blagajniške primanjkljaje, vsled česar ji nedostaja sredstev za življenje.

Iz Primorske.

Izgon. Oblast je izgnala iz tolminskega okraja znanega fašistovskega kolovodjo Corinija, ki je prizadejal tamkajšnjemu ljudstvu silno veliko gorja. Corini je bil prvi pri vseh kazenskih pohodih, represalijah in maščevanjih v tolminskem in korabiškem okraju. Sedaj ima ljudstvo zadoščenje, da je moral na najsmotnejši način zapustiti te kraje.

Prestolonaslednik Humbert častni doktor tržaške trgovinske univerze. Akademski senat trgovske univerze v Trstu je imeoval prestolonaslednika Humberta za častnega doktorja trgovinskih ved.

Gmotni položaj našega dijaštva

Naši »naprednjaki« so se že od nekdaj prizadevali dobiti slovensko akademsko mladino na svojo stran. Ta cilj so imeli zmeraj, pot pa, ki so jo ubirali do njega, ni bila vedno ista. Stara njihova generacija se je skušala uveljaviti s svojimi idejami in priznati morarju, da so imeli pod Stritarjem, Jurčičem in Tavčarjem na slovensko dijaštvo res velik duševni vpliv. Mlajši rod »demokratov« pa je idejno presirošašen, da bi se mogel med duševnim duševno uveljaviti, zato ga hoče obvladati materialno, kupiti s podporami njihovo prepričanje ter jih vzgojiti v pokorne hlapce. Njih politika v tem pogledu je dobro premišljena in dosledna.

Zgledi za to so predvsem postopanje demokratov z akademskim kolegijem, ki so ga kupili z javnim denarjem, pa so ga sedaj pretvorili v stanovanjski dom izključno za svoje pristaše; ti pa si morajo to milost prislužiti in biti zmeraj pripravljeni »nemudoma se odzvati, kadar jih n. pr. kliče loben na boj na »divje klerikalce«.

Ravnatoko so skušali osvojiti bivše »Podporno društvo jugoslov. akademikov«, ki je podpiralo vse dijake brez razlike prepričanja. Ker se jim to ni posrečilo, so ga uničili s tem, da so mu odvzeli vsako državno pomoč. Naši akademiki so bili takrat prisiljeni s pomočjo prijateljev osnovati si svoje lastno »Dijaško podporno društvo«, ki že tri leta vzdržuje v Marjanišču menzo s povprečno 150 člani.

Dosedaj še ne doseženi višek strankarskega sovraštva napram dijaštvu, ki nima posluha za njihov boben, pa so pokazale letos pri razdeljevanju državnih podpor. Mesto univerze je odločalo o tem, kdo jih dobi, tajništvo demokratske stranke v Ljubljani! In tako se je zgodilo, da so od vseh 140 študentov ljublj. univerze dobili podporo le štirje naši člani in še ti po pomoti!

Če prištejemo k tem razmeram še naš splošno slab gospodarski položaj, uvidimo, da pota našim akademikom niso bila baš postлана z rožicami, zlasti še, ker so po večini sinovi revnih delavskih in kmetjskih družin. Naše »Dijaško podporno društvo« v Marjanišču se je zavedalo resnosti položaja in si je pod pokroviteljstvom preč. g. prošta A. Kalana neumorno prizadevalo zbrati zadostnih sredstev za pomoč našim akademikom. To se je v preteklem šolskem letu precej dobro posrečilo, za kar gre iskrena zahvala predvsem vodstvu Marjanšču, našim prijateljem v mestu in na deželi, zlasti preč. duhovščini in Marijinim družbam ter vsej javnosti, ki je imela za naše kat. akademike zmeraj odprto srce in odprto roko.

Naj navedemo ob tej priliki nekaj podatkov iz delovanja tega društva. Stalnih članov menze je bilo v letu 1924-25 okrog 150, med temi 15 Slovencev iz zasedenega ozemlja, 2 iz Koroške, 14 tovarišev iz Hrvatske ter 2 Rusi. Menza je izdala 17.618 kosil ter 16.106 večerij, poleg tega še podpore v gotovini tovarišem na izvenljubljanskih univerzah. Skupni izdatki so znašali 197.812-75 Din, ki so se krili s sledečimi prejemki: vplačila članov za hrano 110.547— Din, darovi v denarju 46.992— Din, v blagu (živila) pa 40.273-75 Din.

V bodočem letu namerava odbor društvo že razširiti ter pritegniti v krog podprancev tudi še srednješolce. Potreba po dotoku čimveč mladih, čilih inteligentov postaja namreč zmeraj večja, število študentov z dežele pa vsako leto manjše. To povsem razumemo, ker naš kmet in delavec ne zmora več velikih stroškov za študiranje. — Upamo, da se bo z blagohotnim sodelovanjem naše zavedne javnosti posrečilo pomagati tudi v tem pogledu. Naši mladi inteligentje, ki so izšli iz »Dijaškega podpornega društva«, pa se bodo vedno s hvaležnostjo spominjali, kako jim je narod v najtežjih dneh stal ob strani, in bodo smatrali prejete dobrrote za kapital, ki so od njega obrestni dolžni v obliki dela odplačevati nazaj narodu — darovatelju!

Gospodarstvo.

Naš izvoz v juniju 1925.

Po ravnokar objavljeni statistiki glavnega ravnateljstva carin smo v mesecu juniju t. l. iz države izvozili 358.697 ton blaga v skupni vrednosti 671.504.485 Din ali 59.159.221 Din v zlatu. Izvoz v mesecu juniju lanskega leta je znašal 289.782 ton v vrednosti 650.664.631 Din ali 43.411.503 Din v zlatu.

Glavni izvozni predmeti v mesecu juniju so bili: kornuza 96.880 ton v vrednosti 201.9 mil. dinarjev, stavbnin les 94.390 ton v vrednosti 101.9 mil. dinarjev, jajca 2989 ton v vrednosti 66.9 mil. dinarjev, živa goveda 11.638 glav v vrednosti 47.1 mil. dinarjev, cement 27.465 ton v vrednosti 15.1 mil. dinarjev, hmelj 194 ton v vrednosti 14.9 mil. dinarjev, svinec v ploščah 836 ton v vrednosti 10.9 mil. dinarjev, kože 285 ton v vrednosti 10.6 mil. dinarjev, ostalih tu nenaštetih predmetov smo izvozili manj kakor za 10 milijonov dinarjev.

Tudi v mesecu juniju t. l. je bil glavni izvozni predmet kornuza. Od novega pridelka kornuza, od 1. novembra lani pa do 1. julija letos, je dosegel izvoz kornuza 823.000 ton v skupni vrednosti 1755.7 mil. dinarjev.

Skupno smo izvozili v prvih šestih mesecih t. l. 2.145.337 ton blaga v vrednosti 4.506.486.070 Din, medtem ko je znašal izvoz v prvih šestih mesecih lanskega leta samo 1.584.945 Din. Količina izvoženega blaga se je povečala za 35 odstotkov.

Vrednost izvoza v zlatih dinarjih je bila v prvi polovici letos 379.699.815 Din napram 288.788.070 Din v odgovarjajoči dobi lanskega leta. Iz tega je razvidno, da je izvoz po vrednosti, izračunani v zlatih dinarjih, napredoval za 31½ odstotka.

Želeti bi bilo, da glavno ravnateljstvo carin v kratkem objavi tudi statistiko uvoza, da bomo imeli vpogled v našo trgovsko bilanco.

Indeks cen v veletrgovini za mesec julij 1925. Belgrajski »Privredni pregled« prinaša indeksno številko za mesec julij 1925, ki znaša po njegovem računu 1785 točk (cene v letu 1913. = 100). Iz primerjanja z indeksom v juniju t. l., ki je bil 1842, je razvidno, da so cene v veletrgovini padle od junija na julij za 57 točk ali za 3 odstotke. Indeks posameznih skupin je bil v juliju 1925 (v oklepajih številke za junij 1925): poljedelski produkti 1222 (2217), meso in izdelki 1787 (1742), sadje in izdelki 1633 (1646), gradbeni material 1856 (1972), kolonijalno blago 1474 (1519), industrijski produkti 2040 (1954). Indeks nam pri povprečju cen industrijskih izdelkov kaže v veliki meri posledice novega carinskega tarifa, kar smo že vedeli pri opazkah k indeksu za junij t. l. Opaziti je tudi, da dvigu vinarija ni sledil odgovarjajoči padec cen. Medtem ko se je povprečni tečaj dinarja dvignil od junija na julij za 5-6 odstotka, so cene nazadovale le za 3 odstotke.

Izvoz lesa v juniju 1925. V mesecu juniju 1925 smo izvozili 94.390 ton (v maju 1925 99.949 ton) stavbnega lesa v vrednosti 101.9 (v maju 109.9) mil. dinarjev. Les smo izvažali v juniju 1925 v Italijo za 69.5 mil. dinarjev, v Mažarsko za 6.9 mil. dinarjev ter v Avstrijo za 6.5 mil. dinarjev. — Drv se je izvozilo v juniju 1925 13.649 ton (v maju 1925 13.793 ton) v vrednosti 3.3 (v maju 1925 3.4) mil. dinarjev. Drva so šla v Italijo za 2.7 mil. dinarjev, v Avstrijo za 0.3 mil. dinarjev.

Izvoz jajc v juniju 1925. V mesecu juniju 1925 je znašal izvoz jajc 2988 ton (v maju 1925 3255 ton) v skupni vrednosti 66.9 (v maju 1925 57.5) mil. dinarjev. Jajc je šlo v juniju 1925 največ v Švico (za 29.9 mil. dinarjev), v Avstrijo (za 18.9 mil. dinarjev) in v Nemčijo (za 12.8 mil. dinarjev).

Izvoz hmelja v juniju 1925. V juniju 1925 smo izvozili 194 ton (v maju 1925 112 ton) hmelja v vrednosti 14.9 (v maju 1925 9) mil. dinarjev. Hmelj smo v juniju 1925 izvažali v Češkoslovaško (za 10.2 mil. dinarjev), v Švico (za 1.7 mil. dinarjev) ter v Nemčijo (za 1.7 mil. dinarjev).

Produkcija opija v Jugoslaviji. Iz Belgrada poročajo, da znaša letošnji pridelek opija v Jugoslaviji okoli 70.000 kg. Njegova kvaliteta je letos boljša kakor lani. Novo blago se prodaja po 1200—1400 Din za kg. Predelovanje opija v čilski soliter ter superfosfat je dalo odlične rezultate. Vsebinsko morfijsa v letošnji produkciji cenijo na 9 do 14 odstotkov.

Iz carinske službe. Glavno ravnateljstvo carin je odločilo, da se morejo na postaji Bistrica-Boh. jezero cariniti za izvoz skozi Podbrdo samo pošiljke iz postaj proge Dobrava-Vintgar-Bistrica-Boh. jezero. — Na postaji Rakek se morejo cariniti samo pošiljke, ki so podvržene veterinarskemu pregledu in pošiljke za izvoz v Italijo, predane na postajah proge Brezovica-Rakek. — Na postaji Celje se morejo cariniti samo izvozne pošiljke, ki so predane na postajah proge Celje-Dravograd-Meža, oziroma uvozne pošiljke, namenjene za te postaje. — Ukinjen je oddelek glavne carinarnice na Otoku pri Rakeku in namesto njega se odpravi oddelek carinarnice iz Rakeka v Starem trgu.

BORZA.

3. avgusta 1925.

DENAR.

Zagreb. Pešta 7.75—7.85, Italija 199.88—202.28 (2.03), London 267—272 (269), Newyork 55.01—55.61 (55.4), Pariz 261—265 (263), Praga 163—168 (164.25) Dunaj 7.71—7.81 (7.87), Curih 10.71—10.79 (10.77).

Curih. Belgrad 9.32 (9.35), Pešta 72.945 (72.45), Berlin 122.55 (122), Italija 18.50 (18.55), London 25.01 (25.01), Newyork 515 (515), Pariz 24.40 (24.47) 25.01 (25.01), Newyork 515 (515), Pariz 24.40 (24.47) 25.01 (25.01), Dunaj 72.57 (72.47), Bukarešt 2.65 (2.65), Sofija 3.75 (3.75).

Trst. London 132.40—132.60 (132.25—132.75), Pariz 129—129.50 (129.30—129.60), Newyork 2735 do 2740 (2737.50—2742.50), Curih 529—533 (529.50 do 533.75), Zagreb 49.50—49.50 (49—49.60), Dunaj 380 do 385 (380—385), Praga 80—81 (80—80.50).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.87, Kodanj 16.000, London 34.46, Milan 25.90, Newyork 709.35, Pariz 33.62, Varšava 131.50. — Valute: dolarji 704.90, angleški funt 34.37, lira 25.98, dinar 12.35, češkoslovaška krona 20.

Praga. Devize: Lira 123.25, Zagreb 61.25, Pariz 160.125, London 163.95, Newyork 33.75.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. Vojna odškodnina 285 (den.). Celjska posoj. 200—205, Ljublj. kreditna 225—238, Merkantila 100—104, Pravednina 808—815, Slovenska 65 (den.), Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 105 do 128, Trbovlje 340—348, Vevče 100—108, Stavbna družba 185—180, 4½% zastavni listi zaklj. 25 (nominalne 100 K), 4½% kom. zadolžnice zaklj. 25 (nominalne 100 K).

Zagreb. Hrv. eskomptna 107—109, Hipotek., Zagreb 69—69.50, Pravednina 810—815, Slovenska 65 do 66, Ljublj. kreditna 235, Slavonija 43—46, Gutman 390, Trbovlje 330—340, Vevče 100, 7% invest. posoj. 80, vojna odškodnina 287—288.

Dunaj. Efekti: Podunavska-Savska-Jadranska 775, Alpine 302, Greinitz 140, Trbovlje 450, Hrvatska eskomptna 143, Leykam 175, Jugobanka 124, Hipobanka 72.500, Mundus 855, Slavonija 53.500.

BLAGO.

Ljubljana. Les: hrastove vozovne deščice, 43 mm — 2.65, 53 mm — 2.85, I. in II. vrsta, feo meja 2 vag. zaklj. 1250; smrekove deske, parličko blago, I. in II. vrsta, 1 m dolž., 12 cm šir., 27 mm deb., feo meja 1500 (bl.); bouds, 27, 70, 80, 90, 110, 130 od 30 cm hlodov naprej, 5%, 2.50 — 3 m ostalo nad 3 m, feo meja 1350 (bl.). — Zito in poljski pridelki: pšenica bačka, par. Ljubljana 320 (bl.); pšenica hrvaška, par. Ljubljana 272.50 (bl.); oves slavonski, par. Ljubljana 220—235; ječmen bački, par. Ljubljana 235 (bl.); laneno seme, feo Ljubljana 450—500; krompir, novi, feo štajerska postaja 60 (bl.).

Novisad. Pšenica bačka nova avgust 7 vag. 270; pšenica bačka avgust september 275, pšenica bačka september oktober 280, prompt 78 kg 2% 272.750; kornuza bačka 49 vag. 177.50—180; srem-

ška 187, bačka ladja Tisa pariteta Pančevo 195; ječmen 1 vagon 64—65 kg 200. — Tendence slaba.

Turistika in sport.

SPORTNI PREGLED.

LAHKA ATLETIKA.

Ženska sekcija SK Ilirije se je udeležila v soboto in nedeljo lahkoatletičnega meetinga, katerega je priredil HSK Viktorija v Zagrebu, z jako častnim uspehom. Dosegla je v štirih od šestih razpisanih disciplinah prvo mesto, 3 druga mesta ter 4 tretja mesta. V celotni klasifikaciji tedaj prvo mesto z 38 točkami pred zagrebškim Aškom, ki je dosegel 23 točk, Concordijo in Viktorijo, ki sta ostali brez točk. Posamezni rezultati so: Skok v daljavo: 1. Spornova (I) 408 cm, 2. Tratnikova (I) 449, 3. Petanova (I) 488. Spornova ima krassen stil, njen rezultat znači nov slovenski rekord. — Met kroglice: 1. Bernikova (I) 984 cm (nov jugoslovanski rekord!), 2. Tomljenovičeva (ASK) 828, 3. Omanova (I) 811. — Met diska: 1. Tomljenovičeva 25.17 metrov (nov jugoslovanski rekord), 2. Erberjeva (I) 22.65, 3. Omanova 22.10. — Skok v višino: 1. Tomljenovičeva 135.5 cm, 2. Baranyay (ASK) 128, 3. Radović (ASK) 128. Skok Tomljenovičeve je rekord, toda kot tak ne more biti priznan, ker se je dotaknila prečke. Tomljenovičeva skače v divnem stilu. — Tek na 100 m: 1. Omanova 14 sek., 2. Bernikova, 3. Petanova. — Stafeta 4 krat 60 m: 1. Ilirija (Tratnik, Petan, Bernik, Oman) 34 sek., 2. ASK (Baranyay, Radović, Tomljenovič, Mihočič-nović). Ilirijanke so deloma slabo predale, vkljub temu zaostaja njihov čas le za par desetink sekunde za jugoslovanski rekordom. — Rezultate moških disciplin, ki razmeroma mnogo zaostajajo za ženskimi, prinesemo jutri.

Hazena. V okviru lahkoatletičnega meetinga Viktorije v Zagrebu je igrala ljubljanska Ilirija prijateljsko tekmo s hazeno Viktorije. Ljubljankam so bile znatno boljše skupina ter so zaslužno zmagale s 14 : 6.

PLAVANJE.

Na Ljubljani so se vršile v soboto in nedeljo plavalne tekme za podvezino prvenstvo. Negleda na to, da je motilo prireditelje slabo vreme, tekme niso izpadle dobro, niti niso bile dobro obiskane. Tekmoval je namreč edino SK Primorje s približno 35 tekmovalci in tekmovalkami, ostala dva kluba, ki gojita plavanje, SK Ilirija in Ljubljanski športni klub, sta se absentirala, baje v protest, ker jima je Primorje prevzelo vse boljše plavalce. Odnosaji, ki vladajo med našimi plavalnimi klubi, so pač poglavitni vzrok, da se ta koristni in idealni sport pri nas ne more razširiti in udomaćiti. Doseženi rezultati so bili z ozirom na deročo vodo nerealni in nima smisla, da bi jih navajali; z jugoslovanskimi rekordnimi rezultati tudi letos ne vzdrže primere. SK Primorje se je pridobilo s tem brez boja prvenstvo plavalne podveze za leto 1925.

Prihodnja plavalna tekma v Ljubljani je medklubska tekma med Ljubljanskim športnim klubom in SK Ilirijo dne 15. avgusta.

Tekme za plavalno prvenstvo Jugoslavije se vrše prihodnjo soboto in nedeljo v Splitu. Od ljubljanskih klubov pošlje z ugodnimi izgledi v tekmovalje LSK Jenkota za prosti stil na 100 m, SK Ilirija pa Kordeliča za umetne skoke.

NOGOMET.

V Zagrebu je gostoval v soboto SK Bratislava iz Bratislave. Prvi dan je zmagal nad HASKom s 5 : 2, drugi dan nad kombiniranim moštvom HASKa in Gradjanskoga s 3 : 2. Obe tekmi sta bili nezanimivi in slabo obiskani. Gradjanski je igral v Sarajevu in sicer proti Slaviji s 3 : 3, proti SASKu s 3 : 2.

V Belgradu je gostovala znamenita praška Slavija. Prvi dan je zmagala precej nezasluzeno nad BSK v razmerju 3 : 1, v nedeljo pa jo je mogel naš državni prvak Jugoslavija po izredni igri poraziti s 4 : 2.

V Splitu se je vršila medmestna tekma Split : Zagreb. Zagreb, ki je nastopil s precej ponesrečeno postavo, je izgubil v razmerju 1 : 3.

Dijaški vestnik.

Dijaško zborovanje v Kamniku.

Skupno zborovanje se vrši 14. avgusta v obliki tabora pri Sv. Primožu nad Kamnikom. Na tem kraju, ki je oddaljen od Kamnika dobri 2 uri, sta dve cerkvi umetnostno zelo dragoceni. Sv. Primož leži že čisto v planinskem svetu. Na ta dan je škof. ordinarijat dovolil uživati udeležencem mesne jedi. Ločena zborovanja in druge prireditve se vrše v mestu Kamnik, ki zaradi svojih zanimivosti in lege nikogar ne dolgočas.

Udeležba na zborovanju mora pokazati, da se je zbralo vse slovensko katoliško dijaštvo. Zborovanje je domače, študentovsko, zato naj bo tudi dohod in odhod tak: z godali in petjem; peš, dasi so vozne ugodnosti. Da bo možno pripraviti vse po-

trebno glede hrane in prenočišča, je treba udeležbo prijaviti po dopisnici na S. D. Z. Ljubljana, Mikošičeva 5. — Prijavlja se jih lahko več skupaj. Stroški za posameznika niso še točno preračunani, skušali bomo napraviti čim nižje; ne bodo pa presegali za oba dneva 25 dinarjev. — Spored in ostale podrobnosti se priobčimo. — Točno prebrajte dijaški vestnik. — Občni zbor S. D. Z. Ob priliki zborovanja se vrši tudi občni zbor S. D. Z. in vse udeležene organizacije naj skrbijo, da pošljejo in poverijo delegate za ta važni zbor. — Slov. dijaška zveza.

BOH. JEZERO - Hotel Sv. Duh

SOBE z razgledom na jezero 15 do 20 Din za osebo, PENZIJA 60 do 62 Din.

FELIKS SELJAK.

Dopisi.

Semič. Na svete Ane dan (26. julija) je priredilo podzemeljsko pevsko društvo v semiški župni cerkvi cerkven koncert pod vodstvom domačega g. kaplana Rota. Orglal je g. Matija Tome, mokronoški kaplan. Pesmi so se vrstile po skupinah. Najprej so nas objele sanje — tihe, nežne božične noči: Le spi... Zalostne postne pesmi so legly težko na naše duše, a takoj je zopet zarajala v nas radostna Velika noč... Potem pa nam je bilo, kakor da smo v zelenem gozdu pri Marijini kapelici in poje nekje daleč neznan zbor ljubezni polne pesmi: zdaj komaj slišno, zdaj močno iz dna srca... Za zaključek je zavrnil: »Hvalite Gospoda« — veličastno, kakor da bi prišel Jehova v oblakih med nas. Čast g. zboru predvsem zato: ker sijajno izraža tihe sanje, plakanje, vriskajočo radost — v naraščanju, padanju, sokanju glasov (pri neki velikonočni pesmi sem čutil, kako se odpira grob...). Tudi g. Tome je pokazal na orglah, da je večak, virtuos. Mi smo prihiteli, da bi čuli nekaj izvanrednega, nekaj, česar pri nas ni. No — in odhajali smo z zadovoljstvom. V nas pa se je zbudila želja: Še tu v Semiču naj bi se sestale mlade pevске moči, ki bi z dovršenim petjem dvigale naše duše k Bogu. Podzemeljsko pevsko društvo, gospod kaplan-dirigent — mi vam čestitamo... G. Z.

Prilika. V nedeljo, dne 16. t. m. ob 5 popoldne se bo povodom 50 letnice, odkar deluje v organizativski službi pri nas g. upokojeni nadučitelj Vinok Levstik, vršil v župni in dekanjski cerkvi koncert, ki bo obsegal 20 točk. Koncert priredi domači cerkveni zbor pod vodstvom g. Gruma in s sodelovanjem g. Premrla na orglah. Kdor želi uživati lepo petje, naj pride!

Moj pes ima zobe kakor lev

pa mi le ni hlač raztrgal kljub temu, da je celo uro skakal v mene in hlače grizel. So pač od naše najboljšie tvrdke

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA

tam na Dvornem trgu štev. 3.

Naznanila.

O. Z. javnih nameštencev in upokojencev ima v četrtek, 6. t. m. ob 20 pri »Mraku« širšo odborovo sejo. Dnevni red: Zadnji ukrepi Gl. Saveza in sestava neobligatne kandidatske liste za obč. zbor O. Z. — V soboto 8. t. m. sestanek vseh delegatov ob 20 istotam. — V nedeljo 9. t. m. ob 9 v »Mestnem domu« občni zbor O. Z. — Predsedstvo.

Društvo Prijateljev hum. gimnazije v Ljubljani naznanja: Kdor je prejel »Wiener Blätter für Freunde der Antike«, naj s plačilom počaka, da dobimo teke; v slučaju, da jih ne bo, pošljemo denar skupno.

Liberec Čehoslovaška VI. mednarodni semenj in posebni semenj za gospodar. obratovanje 15. do 21. avgusta 1925.

Zahvala.

Državna in krajevna zaščita dece in mladine v Celju se najpriščneje zahvaljuje občini Celje okolica, ki jej je naklonila lepo vsoto 1000 Din. Naj bi jo tudi druge občine posnemale in tako socialno delovale na karitativnem polju.

Pridobivaite novih naročnikov!

Poizvedovanja.

Izgubila se je ženska obleka v nedeljo od 8 do 8 zvečer pred Ljudskim domom. Poštenega najditelja prosimo, da jo odda v Ljudski kuhinji.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoški pisatelj Jules Verna. — Poslovenil A. B.

Lord Glenarvan in tovariši so se po majorjevem skrbnem prizadevanju začeli počasi zavedati. Pretresli so se bili pošteno, hujšega pa ni bilo. Nič več ne bi bilo treba misliti na hojo s Kordiljer in nihče se ne bi pritoževal nad nenavadnim načinom popotovanja, za katero je narava sama prevzela stroške, da ni izginil najslabotnejši med njimi, Robert Grant.

Vsako je ljubil pogumnega dečka. Paganelu se je bil posebno priljubil, tudi major ga je imel rad, čeprav njihova mirza vnanost tega ni nikoli kazala, predvsem pa Glenarvan. Ko so povedali lordu, da Roberta ni, je bil ves obupan. V mislih je videl uboega otroka, kako ga je požrlo brezumno. Zastonj je klical ubožca, ki ga je imenoval drugega očeta.

»Prijatelj, dragi prijatelj, je vzdihoval in komaj zadrževal solze, treba ga je iskati, treba ga je najti, tukaj ga vendar ne bomo pustili! Vsako globel, vsak prepad, vsako brezumno je treba prebrskati do dna. Navezali me boste na vrh. Tako hočem, razumete? Hočem! Bog daj, da bi Robert še živel! Kako bi si drznili poiskati brez njega očeta? S kakšno pravico rešimo kapitana Granta, če je njegova rešitev stala življenje njegovega otroka!«

Tovariši so ga poslušali, ne da bi mu odgovarjali; čutili so, da išče v njihovih očeh žarka upanja, zato so jih povesili.

»No, je povzel Glenarvan, slišali ste me, pa molčite. Ali res nimate nobenega, nobenega upanja več?«

Za par hipov je zavladal splošen molk, nato je spregovoril Mac Nabbs:

»Kdo izmed vas, prijatelji, se ve spominjati, kdaj je Robert izginil?«

Na to vprašanje ni vedel nihče odgovora.

»Pa mi boste vsaj vedeli povedati, pri kom je ležal otrok, ko smo začeli drčati navzdol?«

— Pri meni, je odgovoril Wilson.

— Kako dolgo si ga videl pri sebi? Pomisli dobro in povej!

— Toliko se vem spomniti, je odgovoril Wilson, da je bil manj kot dve minuti predno smo se ustavili, še pri meni. Držal se je krčevito za skalo, poraslo z lišajem.

— Manj kot dve minuti! Pazi, Wilson, ali se ti te minute niso zdele dolge? Ali se ne motiš?

— Mislim, da ne... I seveda... manj kot dve minuti!

— Dobro, je nadaljeval Mac Nabbs. Ali ti je bil Robert na desni ali na levi?

— Na levi. Spominjam se še, da mi je njegov »ponč« plapolal po obrazu.

— In ti, kje si bil ti z ozirom na nas ostale?

— Tudi na levi.

— Tako je mogel torej Robert izginiti le na to stran, je zaključil major in se obrnil proti gorovju ter kazal na desno. Pristavim naj še, da je moral deček, z ozirom na čas, ko je izginil, pasti na hribovito stran med dolino in dvema miljama višine. Tam ga bo treba poiskati. Pokrajino si razdelimo na več odsekov, da bo iskanje olajšano.

Nihče ni črnil besedice. Šestorica je začela lezti v reber, razporedivši se po različnih višinah, in začela iskati. Držali so se natančno prevožene poti, pri tem na stikali po najmanjših razpokah, spuščali se

v prepade, ki jih je grmada deloma zasula z gruščem; skoro vsi so si pri tem razcapali obleko, okrvavili roke in noge, mnogokrat tvegali življenje. Ure in ure so skrbno preiskavali ves ta del And, če izva-memo par nepristopnih planot, ne da bi kdo od naših junakov mislil na počitek. Vse zaman. Otrok je našel v gorah ne le smrt, ampak tudi nagrobni kamen, ker se je brez dvoma kaka velika skala zavalila nanj za večno.

Proti eni so se Glenarvan in tovariši upehani, zdelani sešli na dnu doline. Glenarvana je grizla obupna bolest, skoro da ni niti govoril. Njegove ustnice so zdaj pa zdaj zamrmrale med ihtenjem:

»Ne grem od tu! Ne grem od tu!«

Vsi so razumeli, da mu je prešla ta misel v meso in kri, in so ga pustili pri miru.

»Počakajmo, je dejal Paganel majorju in Tomu Austinu. Odpočijmo in pokrepčajmo se. Treba nam je počitka, pa najsi bo za nadaljno iskanje ali za nadaljno popotovanje.

— Da, je odgovoril Mac Nabbs, ostanimo, če hoče ostati Edvard! Še vedno upa. Pa kaj?

— Bog ve, je dejal Tom Austin.

— Ubogi Robert! je sklenil Paganel in si otrl solzo.

V dolini je bilo brez števila drevja. Major je izbral skupino visokih rožičevih drevcev, pod katerimi so se začasno utaborili. Malo odeje, orožje, nekaj posušenega mesa in riža, to je bilo vse, kar je ostalo popotnikom. Nedaleč je žuborel potoček, kjer so mogli zajemati vodo, še motno radi plazijo zadnje noči. Mulrady je zakuril na trati ogenj in kmalu postregel gospodarju s toplo, krepčilno pijačo. Ali Glenarvan jo je odklonil, obležal je na svojem »ponču« in strmel potrt neznano kam.

Barvne trakove, ogljeni-, povošeni-, kopirni papir, hektografični zvitki in druge potrebščine pri **Lud. Baraga, Seienburgova ulica 6/1**
Telefon štev. 950

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Dilak ubožen, viš. gimn. razreda, daje inštrukcije. — Naslov pove uprava lista pod št. 5077.

Učenec

za lesno trgovino, se sprejme. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5069

OSKRBNIK

vešč poljedelstva in živinoreje, ter slov. in nemškega jezika z večletno prakso — išče mesta. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5080.

PRAKTIKAN (samski)

kmetijske stroke, ki je z odliko dovršil kmet. šolo, ter ima večletno prakso o poljedelstvu, živinoreji, travništvu, gozdarstvu in sadjarstvu, išče mesta oskrbnika na veleposestev s 1. sept. Gre tudi za pomoč oskrbnika na graščinsko veleposestvo. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5063.

KEMIK

(dipl. ing.), perfektni analitik, išče primerno opravilo za popoldanske ure. Laboratorij na razpolago. Ponudbe na upravo lista pod št. 5054.

ŽELEZOSTRUGAR

samostojna moč, želi spremeniti mesto. Ponudbe na upravo pod »Strugar« 5083.

Išče se družabnik

z majhnim kapitalom, k sedlarskemu, tapetniškemu in lakirarskemu obrtu. Za vozove in automobile imam lepo urejeno prostorno delavnico, kakor tudi vse potrebne orodje. — Ponudbe je poslati na F. KLAS, delavnica Ig pri Ljubljani. — Obenem se priporočam za naročila, katera izvršujem dobro in ceno. 5078

MIZARSKI MOJSTRI!

V moje skladišče pohištva v Zagrebu sprejemam vsakovrstno pohištvo na komisij-sko prodajo. Dam dobro garancijo. Kdor reflektira, naj se oglasi na: O. BOJOVIČ, skladišče pohištva, Zagreb, Preradovičeva ul. 18. 5076

VAJENEC

se takoj sprejme v trgovino usnja v Ljubljani. — Pogoji: najmanj dva razreda mešč. šole. Naslov v upravi lista pod številko 5053.

Potnika,

ki že potuje, dobro vpeljanega, iščemo proti proviziji. — Ponudbe poslati na upravo lista pod »Agilen«.

Proda se skoraj nov »Indian Skauti motor« brezhiben, s priklopnim vozom, z vsemi rezerv. deli in pnevmatikami. — Vprašati v upravi »Slovenca« pod »Garancija« št. 5050.

Tovorni AUTO

znamke »FIAT«, v dobrem stanju, se ugodno proda. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 4967.

Mirna soba

se odda mirni, že starejši gospodini, ki bi imela svoje posteljno perilo. — Naslov v upravi lista pod št. 5072.

Odda se lepo

opremljena SOBA

event. s souporabo kuhinje, boljši, mirni osebi. Istotam se proda otomana in moderna pisalna miza. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 5081.

Meblov. mesečno sobo

s posebnim vvhodom takoj oddam. Naslov se izve pri upravi lista pod št. 5082.

Nova jedilna soba

črno politirana, se proda. — Ogleda se v št. Jakobskem župnišču v Ljubljani. 5074

Trgovski lokali

s pisarno, se oddajo z novembarskim terminom na Valvasorjevem trgu. — Ponudbe pod »Lokali« upravi.

KRASNO

POSESTVO

na najbolj prometnem kraju središča Ljubljane, je radi starosti in obselosti lastnika

TAKOJ NAPRODAJ!

Hiša s parketiranimi sobami je v najbolj. stanju; v njej staroznana in izborna idoča gostilna, hlevi za 20 konj, mostna tehnična, velika gospodarska poslopja, obširno dvorišče itd. Pripravno za vsako obrt. Eno stanovanje kupcu takoj na razpolago. Cena nizka. — Samo pism. ponudbe pod »Redka prilika« na upravo »Slovenca«. Posredovalci izključeni.

Prodajam POSESTVO

enonadstropna hiša, mlin na 5 tečajev, vod. žaga na dve rezili, okrogla žaga (cirkular), lastna vodna moč, zid. hlev, posetve 15 mernikov, sena za 2 konja in 3 goveda, kozolec (dvojnik) zidan in 5 parcel gozda. Poslopja zidana, krita z opeko, lastna elektr. razsvetljava, travnik pri hiši. Posedstvo je ob okr. cesti, pol ure od žel. post. Prodajna cena 400.000 Din. — Pojasnila daje Blaž LOTRIČ, Lipnica št. 1, pošta Podnart.

KOSTANJEV

TANINSKI LES

kupujem vsako količino, na progi Ljubljana—Karlovac in Ljubljana—Zidani most—Zagreb. Dobava do 15. septembra 1925. — Ponudbe z naznako količine in cene je poslati na DRAGO HADL, Novo mesto. 4940

FIŽOL za kuho

mešane vrste kg Din 1,75, čiste vrste . . . kg Din 2,25,

prodaja

SEVER in KOMP., LJUBLJANA.

VEC STANOVANJ
odda in zamenja »Posredovalec«, Sv. Petra c. 23/L

Proda se kompletna **oprava za trgov.** z mešanim blagom. Naslov pove uprava pod št. 4795.

LEPO POSESTVO

oddaljeno 15 minut od postaje Straža na Dolnjem, obsegajoče ca. 33 oralov zemlje, bišo, v kateri je kovačnica s kompl. kovaškim orodjem, velik sadni vrt v sredini vasi, 6 njiv, travniki in 2 vinograde, ca. 20 oral lepega gozda — se ugodno proda veld smrti lastnika. Hiša leži na zelo ugodnem prostoru ob Krki in je pripravna za vsak obrt, ker v veliki vasi ni nikake gostilne in prodajalne. Oddaljenost od Novega mesta 1 uro, od Dolenjskih toplic pol ure. Proda se tudi samon. del posestva. Pojasnila daje VINKO DULAR, lesni trgovec, Straža. 5018

STANOVANJE

blizu žup. cerkve, primerno za duhovnika penzionista, se odda. Pojasnila daje župni urad v Sostrem, p. Hrušica pri Ljubljani. 5073

Premog - Čebin

Wollova ulica 1./II.

Telefon štev. 56.

HARMONIJ

popolnoma ohranjen in neobrabljen, je naprodaj. Dispozicija: 1. Vox celeste 8 Ft. — 2. Melodia 8 Ft. — 3. Echo 8 Ft. — 4. Dulcet 8 Ft. — 5. Diapason 8 Ft. — 6. Viola 4 Ft. — 7. Forte I. — 8. Forte II. — 9. Octav Koppel. — 10. Pedal 16 Ft. — 11. Pedal Forte. — 12. Pedal Mezzo Forte. — Od tvrdke Zimmermann, Lipsko. Cena po dogovoru. Naslov: župni urad Sela, p. Zagradec, železn. postaja Radohova vas. 5023

Električne tvornice Škodovih zavodov v Piznu.

Zastopstvo za Jugoslavijo:
Ljubljana, Seienburgova 7. hiša Jadranske banke.

Dobavljajo: najsolidnejše in najcenejše elektromotorje, turbogeneratorje in vse ostale električne stroje.

Grade: električne centrale, električne železnice, cukrarne, pivovarne, rudniške naprave itd. itd.

Obračajte se v vseh primerih na pisarno v Ljubljani!
Poset inženirja brezplačno na razpolago.

Mama — mama,

glej to je pravo »GAZELA« milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo.

GAZELA MILO

Zahvala.

Tekom šest in pol let, kar sva vodila kolodvorsko restavracijo na Zidanem mostu, sva doživela toliko vsestranskega zaupanja in naklonjenosti, da smatramo kot svojo dolžnost, da se ob odhodu z Zidanega mostu javno zahvaliva potujočemu občinstvu, vsem cenjenim gostom in prijateljem za njih mnogoštevilčen poset.

Obenem se priporočava vsem cenjenim potnikom, prijateljem in znancem za blagohoten obisk KAVARNE »EVROPA«, ki je najmodernejše opremljena in bogato založena z domačimi in tujezemskimi časopisi.

Ljubljana, dne 1. avgusta 1925.

Anton in Terezija Tonejc,
lastnika kavarne »Evropa«, Dunajska cesta.

Novi najemnik kolodvorske restavracije Zidani most CIRIL MAJČEN

dosedaj hotelir na Bledu, se priporoča prijateljem, znancem in vsemu p. n. potujočemu občinstvu za obilen poset z zagotovilom, da bo nudil vedno prvovrstno in točno postrežbo po zmernih cenah.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem z večerajšnjim dnevom otvoril novo urejeno pekarijo

v Ljubljani, na Martinovi cesti št. 18. — Potrudil se bom ustreči cenj. odjemalcem v vsakem oziru s finim pecivom. — Spoštovanjem

Lovro Cimperman, pekovski mojster.

Suha bukova drva

odrezki od parket in žage se prodajajo tudi manjše količine po znižani ceni, dokler traja zaloga. — Drva 1 m dolga 15 Din za 100 kg. — Drva kratka (takoj porabna za štedilnik) 20 Din za 100 kg franko skladišče. — Na željo dostava na dom po lastni ceni.

IVAN ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga, LJUBLJANA, Metelkova ulica 4.

25% znižane cene!

Stara trgovska hiša

z dvema lokaloma s približno 80 m² površine na najboljšem prostoru Ljubljane SE TAKOJ PRODA. — Naslov v upravi lista.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je poklical Vsemogočni našega ljubljanskega brata, strica, gospoda

Antona Rupnika

pek. pomočnika

ki je danes ob 1. uri zjutraj, v 40. letu starosti, previden s sv. zakramenti, v Gospodu zaspal. — Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, 4. avgusta ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice k Sv. Križu.

Sp. Šiška, dne 3. avgusta 1925.

Globoko žalujoči ostali.

Naznanilo in zahvala.

Cenjeno prebivalstvo Maribora in okolice ter potujoče občinstvo sploh prijazno obveščam, da sem

dne 1. avgusta t. l. prevzel kolodvorsko restavracijo v Mariboru

katero bom vodil z ono skrbnostjo, katero sem posvečal restavraciji v Pragerskem dolgo vrsto let.

Predvsem bom pazil na prvovrstno kuhinjo, pristna domača in tuja vina po zmernih cenah, na vedno sveže Goetzovo pivo ter na točno in vestno postrežbo cenj. gostov.

Priporočam se cenj. občinstvu za zaupanje in mnogobrojen poset na mojem novem mestu ter bom skušal spoštovane goste kar najbolje zadovoljiti. Ob tej priliki se iskreno zahvaljujem svojim dosedanjim cenj. gostom v Pragerskem za ljubezniv poset in zaupanje, ključ jim: na svidenje v Mariboru.

Z odličnim spoštovanjem **Fran Dolničar, restavrater.**

Globoko potrl naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani oče, stari oče, tast itd., gospod

Ivan Bedenk

posestnik, gostilničar in trgovec

danes, dne 3. avgusta 1925 ob pol 1 zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po daljši bolezni, v 68. letu starosti, zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v torek, dne 4. avgusta 1925 ob pol 6 popoldne na tukajšnje pokopališče. Maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi v soboto, dne 8. avgusta 1925. Bodi mu blag spomin!

V Kranju, dne 3. avgusta 1925.

Zalujoče rodbine:

Bedenkova, Firnatova, Kovačičeva in Urbasova.